

ТУРИСТИЧНИЙ ПУТІВНИК НОВИМИ ГРОМАДАМИ УКРАЇНИ

Київ 2018

Цей посібник став можливим завдяки ширій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). Зміст є відповідальністю Громадської організації "Український кризовий медіа-центр" та Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) і не обов'язково відображає точку зору USAID чи уряду Сполучених Штатів.

Текст:

к. геогр. н. Андрій Домаранський

Фото:

Роман Маленков
Сергій Рижков
Nikita Serdechnyy
Вадим Манюк
Дмитро Крючков
Андрій Касаткін
Олександр Домбровський
Леся Матвійціва Дзятко
Yegor Geologist
drymba.net
VidiVan7
Тарас Возняк
Андрій Домаранський
Сергій Клименко
monasteries.org.ua
findinukraine.com.ua
Віталій Іщук
Віталій Лунь
tourclub.com.ua
Українські Архітектурні Пам'ятки. Сладщина
Артем В. Коновалов
Олена Романішина
Марина Романенко
Мезінов Олексій Вікторович
Ірина Гаврилюк

За загальною редакцією:

Ірина Малик, координатор з комунікації
децентралізації УКМЦ – DOBRE

Рецензія:

к.і.н. Юрій Митрофаненко

Дизайн:

Леонід Марущак, Руслан Мотько

Коректор:

к.ф.н. Ольга Кирилюк

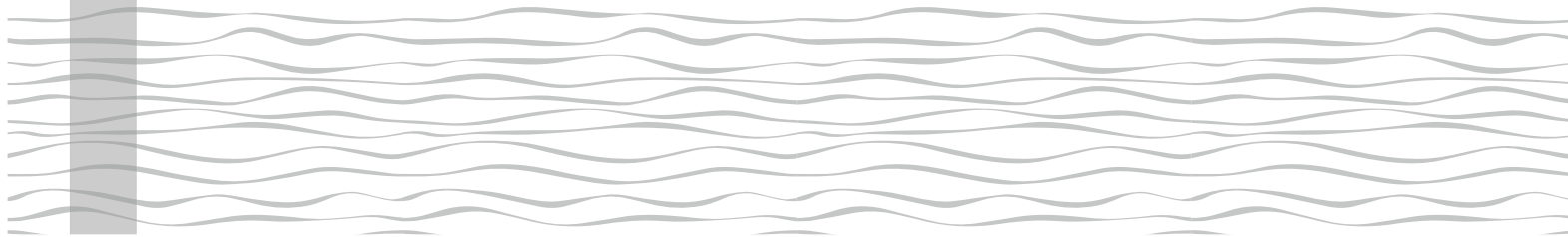
ТУРИСТИЧНИЙ ПУТІВНИК НОВИМИ ГРОМАДАМИ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

DOBRE

Апостолівська об'єднана громада
Васильківська об'єднана громада
Вербківська об'єднана громада
Гречаноподівська об'єднана громада
Зеленодольська об'єднана громада
Мирівська об'єднана громада
Могилівська об'єднана громада
Новоолександрівська об'єднана громада
Покровська об'єднана громада
Слобожанська об'єднана громада
Софіївська об'єднана громада
Царичанська об'єднана громада

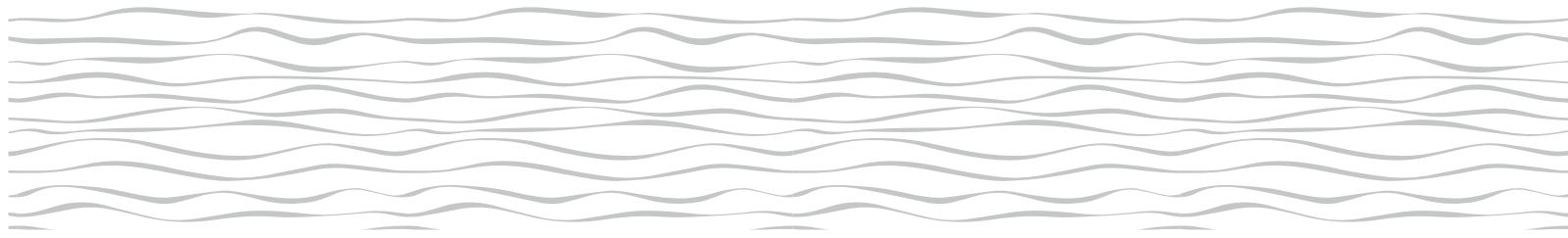
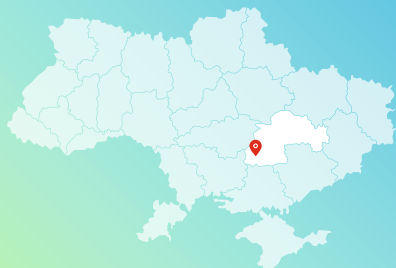

Фото: Сергій Рижков

АПОСТОЛІВСЬКА МІСЬКА ОТГ apostolmr.dp.gov.ua

Апостолове

25990 осіб

20 населених пунктів

53800, Дніпропетровська обл., Апостолівський р-н,
м. Апостолове, вул. Центральна, 65

056 565 13 01

190 км до м. Дніпра

2 км до станції «Апостолове»

**Для жителів та
гостей ОТГ:**

Кафе "Мрія"

Апостолівський
міський
народний
історико-
краєзнавчий
музей

«Афганська пісня»
«Івана Купала»

ІСТОРІЯ

Ландшафти цих місць були заселені людьми близько 100 тисяч років тому, в добу каменю. Плакори межиріч замешкували кочові народи степу: від скотарів середньостогівської культури, до пізніших кіммерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Уздовж дніпровської долини селилися землероби: вже у перших сторіччях по Р.Х. у ній з'явилися осілі племена черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. З тих часів залишилося чимало курганів, могильників чи залишків поселень. Два могильники на території ОТГ є пам'ятками архітектури загальнонаціонального значення, ще 205 курганів і могильників – місцевого значення. Наприкінці XV століття основними мешканцями придніпровських степів стають запорозькі козаки, що утворили на цих теренах першу українську державу. Лише у XVIII столітті їх землі потрапили під контроль Російської імперії. Запорозькі зимівники стали основою більшості сучасних населених пунктів краю. Назва центру громади – Апостолового - походить від прізвища російського військового М. Муравйова-Апостола, правнука гетьмана Данила Апостола, який у 1793 році отримав місцеві землі як подарунок за службу.

З Апостоловим пов'язані життя і творчість багатьох цікавих людей: біолога Василя Абеленцева, правозахисника Юрія Мурашова, поета часів «розстріляного відродження» Михайла Пронченка та інших.

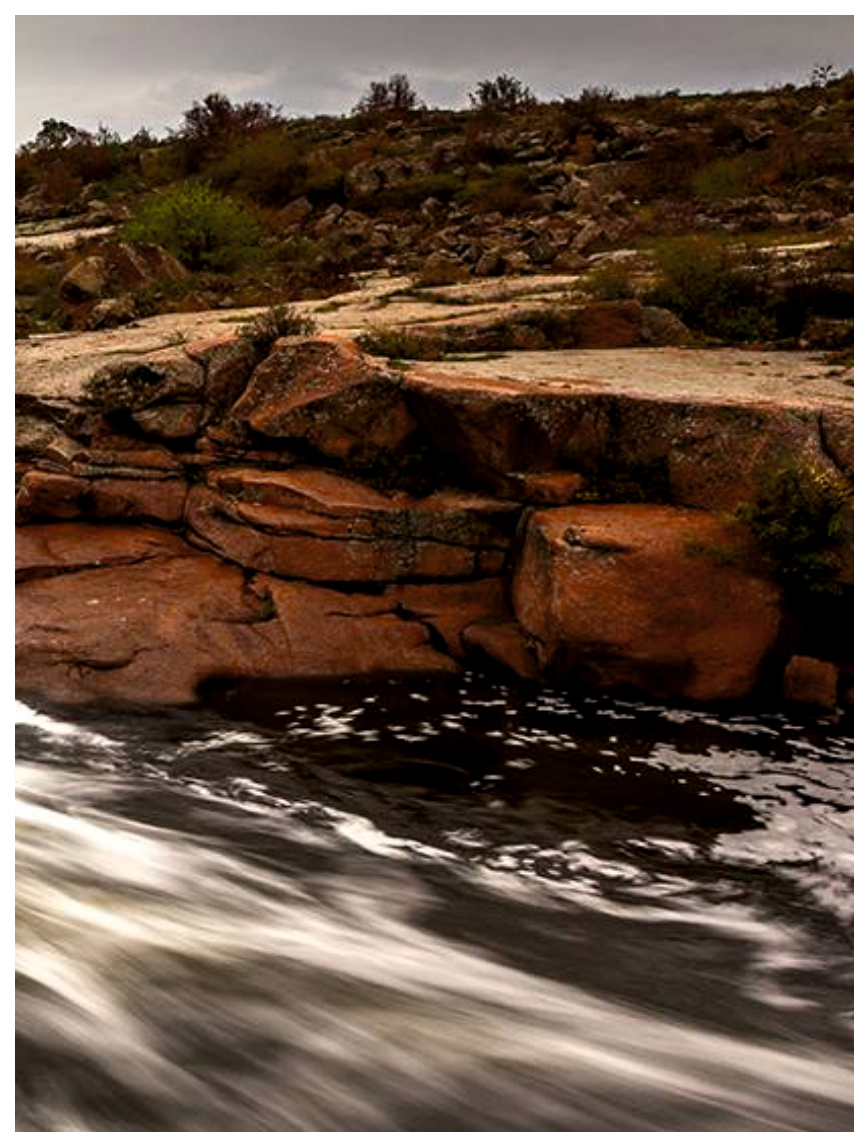

АРХІТЕКТУРА

У межах ОТГ є 7 цікавих пам'яток архітектури місцевого значення: **приміщення залізничного вокзалу** початку XX століття, будинок технічних служб початку XX століття та церква Покрови Божої Матері того ж періоду побудови. Усі вони знаходяться в Апостоловому. У селі Кам'янкає споруда млина кінця XIX століття. У Михайлівці зберігся панський маєток II половини XIX століття та земська школа початку XX століття. У Михайло-Завадському є гарна церква, зведена на початку XX століття.

Фото: Nikita Serdechniy

ПРИРОДА

Апостолівська ОТГ розташована на слабо-хвилястих степових просторах українського Правобережжя. Ці південні схили Придніпровської височини є межиріччям Дніпра, Інгульця та Базавлука, що часто протікають каньйоноподібними скелястими долинами. Ті скелі – місця, де на денну поверхню проступають масиви кристалічного фундаменту ландшафтів – давнього докембрійського Українського щита. У долині ріки Кам'янки розлами в кристалічних породах сформували мальовничий **Токівський водоспад** – гідрологічну пам'ятку природи місцевого значення. Такого роду ландшафти зберігаються і в ландшафтному заказнику загальнонаціонального значення «Кам'янський прибережно-річковий комплекс». Окремо заслуговує на увагу й головна штучна водна артерія цих теплих і посушливих місць – канал Дніпро-Кривий Ріг, який поєднує Дніпро з Саксаганню.

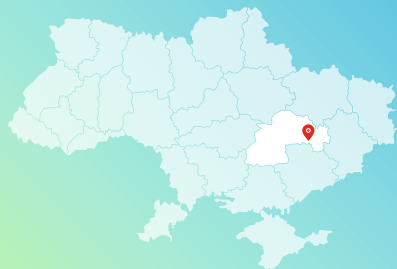

Фото: Vadym Marukh

ВАСИЛЬКІВСЬКА ОТГ

vasilkivska-otg.vasilk-rn.dp.gov.ua

Васильківка

16702 особи

Васильківка, Правда, Петриківка, Бондареве, Вовчанськ, Іванівка, Ульянівка, Зоря, Красне, Манвелівка, Катеринівка, Богданівка, Нововасильківка, Бабакове, Колоно-Миколаївка, Воскресенівка, Нововоскресенівка, Велико-Олександрівка, Преображенівка, Первомайське. 52600, Дніпропетровська область, селище Васильківка, вул. Першотравнева 140.

056 399 23 25

82 км до м. Дніпра

Станція «Улянівка»

Для жителів та гостей ОТГ:

Приватна садиба «777»

Приватна садиба «Якір»

Кафе «Якір»

Васильківський краєзнавчий музей

ІСТОРІЯ

Людські поселення на теренах громади відомі з часів палеоліту – близько 100 тисяч років тому. Довше ці ландшафти були місцем помешкання численних кочових степових народів, що змінювали один одного на відкритих просторах краю: від скотарів середньостопівської культури, до пізніших кімерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Землероби природньо тяжіли до широкої дніпровської долини та понизь інших рік: вже у перших сторіччях по Р.Х. тут з'явилося осіле землеробське населення племен черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. З кінця XV століття на наступні 300 років господарями місцевих степів і рік стали українські козаки, допоки їх землі не потрапили під контроль Російської імперії. У ході колонізації запорожцями Дикою Поля з козацького поста, а пізніше зимівника, і виник сучасний центр громади – село Васильківка.

ПРИРОДА

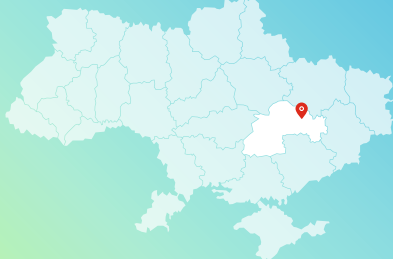
Землі громади охоплюють рівнинні степові простори Придніпровської низовини уздовж річки Вовчої – лівої притоки Самари. До широкої долини зі звивистим та часом скелястим річищем прямують сухі степові балки, де досі зберігся рослинний покрив, що раніше повсюдно зростав у цих степах. Природа краю охороняється в межах п'яти заповідних об'єктів (два з них – загальнодержавного значення): ландшафтні заказники «Преображенський» (с. Богданівка) та «Бакаї» (с. Вовчанське), ботанічний заказник «Балка Сад» п о б л и з у Воскресенівки, геологічна пам'ятка природи **«Скелі залізистих кварцитів на р. Вовчій»** та ландшафтний заказник «Надвовчанський» біля Васильківки.

ВЕРБКІВСЬКА ОТГ

www.verbkivska-otg.pvlgrd-rn.dp.gov.ua

Вербки

8441 осіб

Вербки, Морозівське, Нові Вербки, В'язівок, Веселе

51453, Дніпропетровська обл., Павлоградський р-н,
с. Вербки, вул. Матросова, 20

056 325 81 21

84 км до м. Дніпра

Платформа «988 км»

Для жителів та гостей ОТГ:

Кафе «Гіричк»

Музей,
що говорить

ІСТОРІЯ

Поява перших людських поселень на території громади, вочевидь, сягає часів палеоліту і сталася 100 тисяч років тому. Потому, відкриті межирічні рівнини, як правило, були місцями помешкання численних кочових степових народів, що змінювали один одного: від скотарів середньостогівської культури, до пізніших кімерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Землероби природньо тяжіли до широкій дніпровській долини та понизь інших великих рік: уже в перших сторіччях по Р.Х. тут з'явилося осіле землеробське населення племен черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. Наприкінці XV століття основними мешканцями придніпровських степів стають запорозькі козаки, які утворили на цих теренах нову українську державу. Лише у XVIII столітті їхні землі потрапили під контроль Російської імперії. До цих часів відноситься й перша письмова згадка про центр ОТГ - село Вербки, що виникло на місці козацького зимівника.

АРХІТЕКТУРА

На теренах села Вербки є цікава споруда - будинок земської школи, зведений на початку XX століття. Нині це пам'ятка архітектури місцевого значення. Окрім того, справжньою окрасою цих місць є монументальні насипи степових курганів, які залишили по собі кочові народи, що раніше замешкували ці землі. На території ОТГ є 92 пам'ятки археології місцевого значення: кургани тисячолітнього віку на околицях Вербків, Веселого, Жолобка, Кочережок, Морозівського, Підлісного, Поперечного та інших сіл.

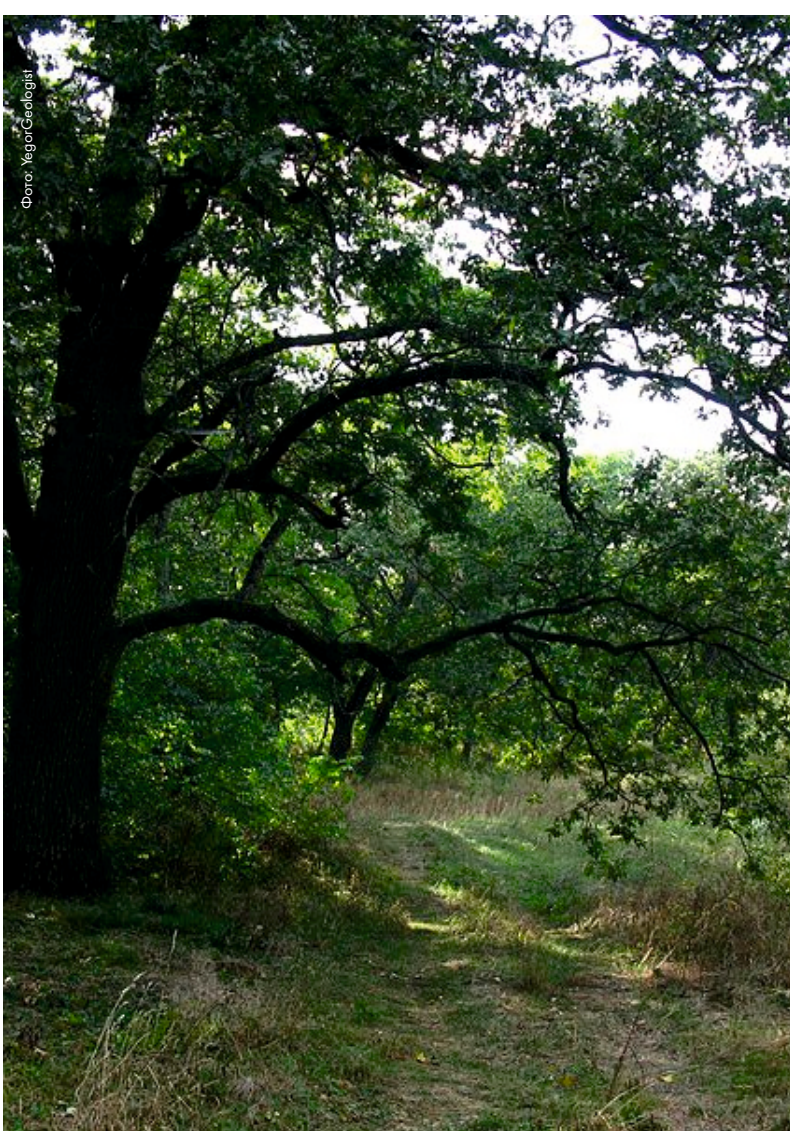
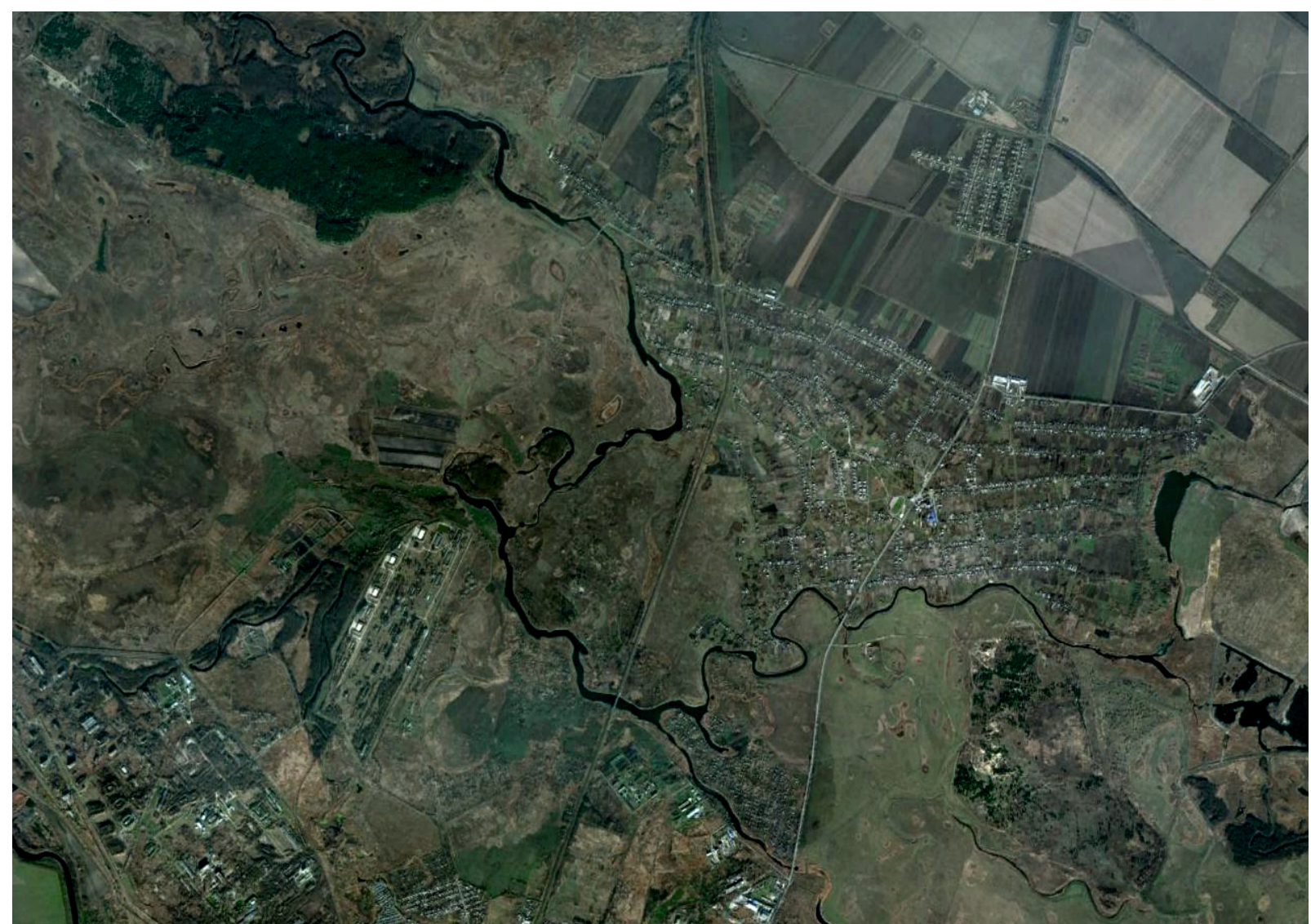

Фото: YegorGeologist

ПРИРОДА

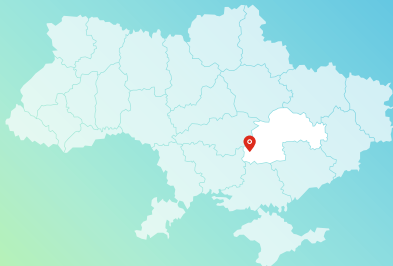
Вербківська ОТГ простягається уздовж великої ріки українського Лівобережжя – Самари, яка має тут широку долину з численними рукавами, озерами, болотистими заплавами, звивистим річищем і лісами межі них. Простори ж вище долини Самари – хвилясті й помірно-посушливі північні степи Придніпровської низовини. Для охорони природних комплексів створено 9 заповідних територій місцевого значення: ландшафтні заказники «Тернівський» біля с. Нова Дача, «Малотернівський» біля с. Вербки, «В'язівський» біля сіл В'язівок та Кочережки. Окрім того, низка ботанічних пам'яток природи: «Вікові дуби», «Ділянка насаджень сосни звичайної», «Високопродуктивні насадження сосни звичайної», «Віковий дуб», «В'язівські вікові дуби» біля сіл В'язівок та Кочережки. На території Кочережок є ще й гідрологічна пам'ятка природи «Чиста криниця».

ГРЕЧАНОПОДІВСЬКА ОТГ

grechotg.at.ua

Гrechані Поди

4119 осіб

Гrechані Поди, Калинівка, Красний Під, Миролюбівка, Свистунове, Трудолюбівка, Степове, Водяне, Кравці, Кряжове, Озерне, Подове, Пологи

53732, Дніпропетровська обл., Широківський р-н, с. Гrechані Поди, вул. Степова, буд. 1

056 572 34 30

160 км до м. Дніпра

22 км до станції «Кривий Ріг»

Для жителів та гостей ОТГ:

Кафе-готель
«Стара Митниця»

ПРИРОДА

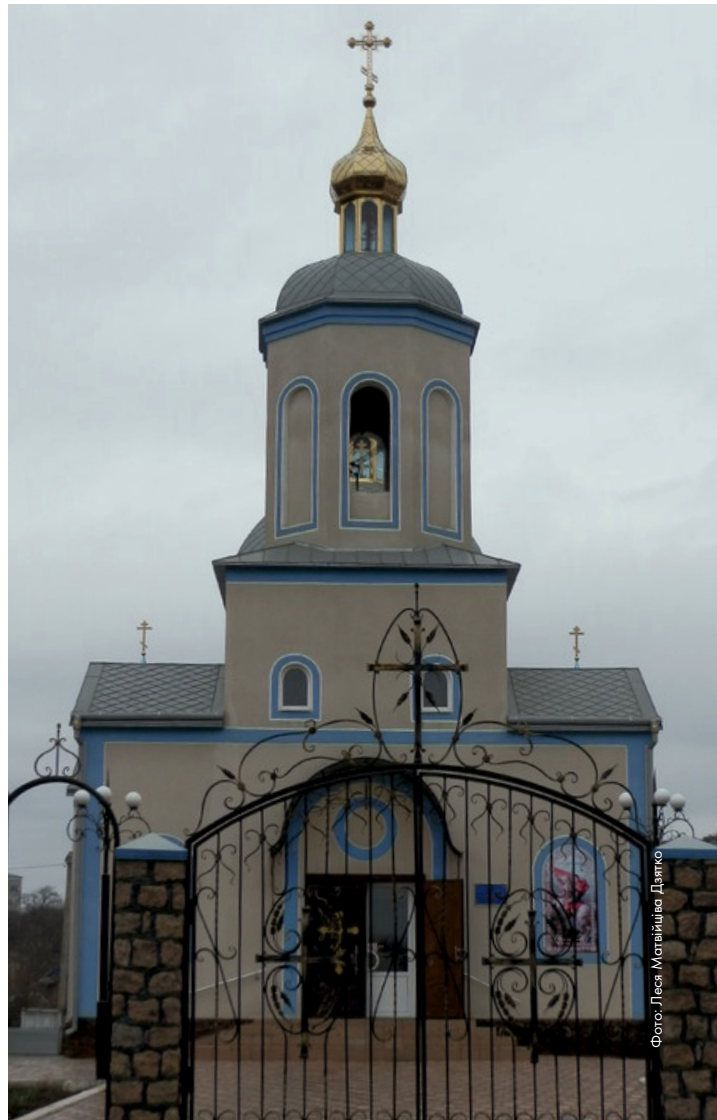
Гречанопадівська ОТГ розташована серед слабо-хвилястих посушливих степів Придніпровської височини. Фундаментом цієї території є кристалічні гірські породи Українського щита, що місцями виходять на денну поверхню – долинами рік і балок. Зовсім плоскі ділянки межирічних рівнин стають місцем утворення округлих просадкових западин – подів. То місця накопичення дефіцитної на цих теренах води, а тому до них тяжіють населені пункти з промовистими назвами: Подове, Красний Під, Гречані Поди.

АРХІТЕКТУРА

Справжньою окрасою цих місць є монументальні насипи степових курганів, які залишили по собі кочові народи, що раніше замешкували ці землі. На території ОТГ є 14 пам'яток археології місцевого значення: кургани тисячолітнього віку на околицях Водяного, Калинівки, Красного Поду, Кряжового, Миролюбівки, Подового, Свистунового, Трудолюбівки.

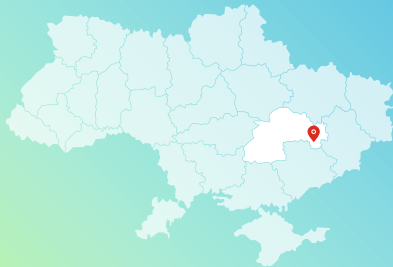
ІСТОРИЯ

З доби каменю на цих теренах оселялися люди. Землероби природньо тяжіли до широкій дніпровській долини та понизь менших рік: уже в перших сторіччях по Р.Х. там з'явилися осілі племена черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. З кінця XV століття, на наступні 300 років, господарями місцевих степів і рік стали українські козаки, доки їхні землі не потрапили під контроль Російської імперії. Часів козацької колонізації степів сягає і дата заснування більшості населених пунктів краю.

ЗЕЛЕНОДОЛЬСЬКА ОТГ

 zelenodolsk.com.ua

Зеленодольськ

22407 осіб

Зеленодольськ, Велика Костромка, Мар'янське,
Мала Костромка

53860, Дніпропетровська обл., Апостолівський р-н,
місто Зеленодольськ, вул. Енергетична, буд. 15

056 569 15 50

182 км до м. Дніпро

Станція «Зелене Поле»

Для жителів та гостей ОТГ:

Хостел

Кафе «Місто»

Кропеники

«GrinCity Fest»
«Зеленодольський зорепад»

ІСТОРІЯ

Вочевидь, ще близько 100 тисяч років тому на землях, де нині розміщена Зеленодольська ОТГ з'явилися перші поселення. Мисливців доби каменю поволі змінили скотарі й землероби пізніших епох. Степові рівнини зайняли численні кочові народи, що поперемінно змінювали один одного на теренах краю: на місце скотарів середньо-стогівської культури, прийшли кімерійці, скіфи, сармати, уличі, печеніги, половці, татари. Свідчення тому – величні кургани й могильники краю, загалом - 214 (!!!) пам'яток археології місцевого значення в межах громади. Землероби, природно тяжіли до широкої дніпровської долини та пониззі інших рік: уже в перших сторіччях по Р.Х. там з'явилося осіле населення племен черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. Згодом господарями краю стають запорожці – українські козаки, що протягом трьох століть колонізували ці землі, створивши зрештою свою державу. Лише у XVIII столітті ці терени потрапляють під владу Російської імперії. Запорозькі зимівники стали основою більшості сучасних населених пунктів краю, проте місто Зеленодольськ, центр громади, виникло лише в 1961 році, у зв'язку з будівництвом Криворізької ДРЕС-2.

ПРИРОДА

Ландшафти Зеленодольської ОТГ – теплі й посушливі степи на схилах Придніпровської височини. Хвилясті рівнини цих країв є межиріччям Дніпра та Інгульця, які нерідко протікають скелястими долинами. Ті скелі – місця, де на денну поверхню проступають масиви кристалічного фундаменту держави – давнього докембрійського Українського щита. За відсутності великих природних водойм – на теренах громади створено **зелененьське Зеленодольське водосховище**, що використовується також і з рекреаційною метою.

АРХІТЕКТУРА

У громаді є кілька цікавих архітектурних об'єктів, що перебувають під охороною держави в статусі пам'яток архітектури місцевого значення: ансамбль Центральної площі міста Зеленодольська, спорудженої 1965 року; земська школа та комплекс споруд земської лікарні початку XX століття в селі Велика Костромка; будинок сільського банку II половини XIX століття в Мар'янському.

МИРІВСЬКА ОТГ

 myrivska-otg.tomak-rn.dp.gov.ua

Мирове

4199 осіб

Мирове, Весела Федорівка, Настасівка, Топила,
Зоря, Маяк, Прогрес

53540, Дніпропетровська обл., Томаківський р-н,
селище Мирове, вул. Правобережна, буд. 49

056 683 52 90

103 км до м. Дніпра

4 км до станції «Топила»

Для жителів та гостей ОТГ:

Кафе "Смак"

ПРИРОДА

Мирівська ОТГ розташована серед теплих і посушливих українських степів на високому правому березі Дніпра, там, де схилами Придніпровської височини протікає ріка Томаківка. Хвилясті рівнини цих місць помережені численними сухими балками зі збереженими степовими травами. Скелясті береги рік і схилів балок є виходами на денну поверхню давнього докембрійського фундаменту Українського кристалічного щита, вік якого становить кілька мільярдів років. Поблизу села Зоря є заповідне урочище місцевого значення «Балка Крутенька».

АРХІТЕКТУРА

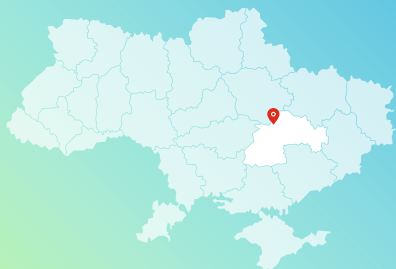
На теренах с. Настасівка є цікава споруда - будинок земської школи (нині амбулаторія) початку ХХ століття, що є пам'яткою архітектури місцевого значення.

ІСТОРІЯ

Поява людей та їхніх поселень на теренах громади, вочевидь, відноситься до доби каменю. Потому найтриваліший час (від IV тисячоліття до Р.Х. і до XIV століття по Р.Х.) ця територія була місцем помешкання численних кочових степових народів, що змінювали один одного на відкритих просторах краю: від скотарів середньостогівської культури, до пізніших кіммерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Землероби, природньо тяжіли до широкої дніпровської долини: вже у перших сторіччях по Р.Х. там з'явилися осілі племена черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. З кінця XV століття, на наступні 300 років, господарями місцевих степів і рік стали українські козаки, допоки їхні землі не потрапили під контроль Російської імперії. До часів козацької колонізації степів відноситься і дата заснування центру громади – селища Мирового, що виникло в першій половині XVIII ст. з козацького зимівника.

МОГИЛІВСЬКА ОТГ

 mogylivska.gromada.org.ua

Могилів

4289 осіб

Могилів, Проточі

51040, Дніпропетровська обл., Царичанський р-н,
с. Могилів, вул. Панікахи, 3

056 902 42 55

70 км до м. Дніпра

45 км до станції «Балівка»

Для жителів та гостей ОТГ:

«Орельський двір»
"Сосновий бір"

Кафе «Кузня»

Товченики з м'ясом

Байкер фест,
"Зелена неділя",
"Спасова борода"

ІСТОРИЯ

Поява людей та їхніх поселень на теренах громади, імовірно, сягає доби каменю. Від IV тисячоліття до Р.Х. і до XIV століття по Р.Х. на цих землях кочували степові народи, що змінювали один одного на просторах краю: від скотарів середньостогівської культури, до пізніших кімерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Землероби природньо тяжіли до широкої дніпровської долини та понизь менших рік: уже в перших сторіччях по Р.Х. там з'явилися осілі племена черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. З кінця XV століття, на наступні 300 років, господарями місцевих степів і рік стали українські козаки, допоки їхні землі не потрапили під контроль Російської імперії. Часів козацької колонізації степів сягає і дата заснування центру громади – селища Могилів, що виникло в XVII століття з козацького зимівника. Перша письмова згадка про село – 1720 рік (тоді це хутір запорожця Могилі).

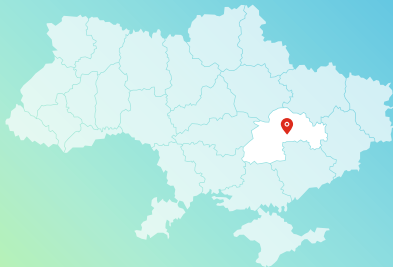
ПРИРОДА

Землі Могилівської ОТГ охоплюють широку долину ріки Орлі, яка впадає у Дніпро. Як і всі ріки Придніпровської низовини, **Оріль** звивиста, розбита на численні рукави й вкрита густою заплавною рослинністю. Її піщані тераси повсюдно порослі лісами й перемежовані озерами. Інакшими є суміжні межиріччя – плоскі й посушливі, з протяжними неглибокими балками з байрачними лісами.

АРХІТЕКТУРА

На околицях села Могилів збереглися земляні вали часів окупації краю російськими військами на початку XVIII століття – споруди Української укріпленої лінії, що охороняються у статусі пам'ятки історії національного значення.

НОВООЛЕКСАНДРІВСЬКА ОТГ novooleksandrivska-otg.dnipro-rn.dp.gov.ua

Новоолександрівка

11 691 особа

Новоолександрівка, Дороге, Братське, Дніпрове, Старі Кодаки,
Кам'янка, Чувиліне, Антонівка, Волоське, Ракшівка, Червоний садок,
Майорка, Південне, Дослідне
52070, Дніпропетровська обл.,
Дніпропетровський р-н, с. Новоолександрівка,
вул. Сурська, 74

056 712 33 86

16 км до м. Дніпра

5 км до платформи «221 км»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель "Капкан"

Волоський горіх

«Свято кулішу»

Краєзнавчий
музей
в с.Старі Кодаки

Фото: Олександр Дембровський

ПРИРОДА

Новоолександрівська ОТГ розташована на високому правому березі Дніпра – там, де його схилом протікає річка Мокра Сура. Як і багато інших рік і балок по степах Придніпровської височини, тутешні мають мальовничі скелясті виступи на поверхню землі докембрійських гранітів Українського щита. Вік таких скелястих місцин – кілька мільярдів років, що безперечно вражає. Для охорони природи створено два заповідні об'єкти місцевого значення: геологічну пам'ятку природи «Гранітні скелі» біля с. Волоське та ландшафтний заказник «Балка Кирпична» поблизу Новоолександрівки.

АРХІТЕКТУРА

Своєрідними архітектурними витворами на території ОТГ є могутні насипи степових курганів та цілі курганні могильники, які залишили по собі кочові народи, що заселили ці землі. Загалом під охороною перебуває 67 пам'яток археології місцевого значення на околицях Братського, Волоського, Дніпрового, Дорогого, Майорки, Новоолександрівки та інших сіл. Окрім того, на околицях села Старі Кодаки збереглися **залишки Кодацької земляної фортеці** 1635 – 1711 років, є пам'яткою історії національного значення. Поблизу села Волоського є старе козацьке кладовище.

ІСТОРІЯ

Заселення цих земель людьми, імовірно, розпочалося ще 100 тисяч років тому в добу каменю. Довгий час це було місце сусідства двох світів: кочового скотарського та осілого землеробського. Степові межиріччя від IV тисячоліття до Р.Х. і до XIV століття по Р.Х. замешкували кочові народи, що змінювали один одного на відкритих просторах краю: від скотарів середньостогівської культури, до пізніших кімерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Землероби природньо тяжіли до широкої дніпровської долини: вже у перших сторіччях по Р.Х. тут з'явилися осілі племена черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. З кінця XV століття, на наступні 300 років, господарями місцевих степів і рік стали українські козаки, доки їхні землі не потрапили під контроль Російської імперії. У другій половині XVIII століття виник теперішній центр ОТГ – Новоолександрівка, коли переселенцями з сусіднього села Волоське було засновано Волоські Хутори, що пізніше отримали теперішню назву.

Delineatio
KUDAK ad pri
seu Limen Bory

per VLADISL
POL
AN.

Ulna Polonica.

Orgia.

Virga Rhena.

Fortalitij

miam Cataractam
sili: extractum
AUM IV. REG.
INVICTISS.
1635.

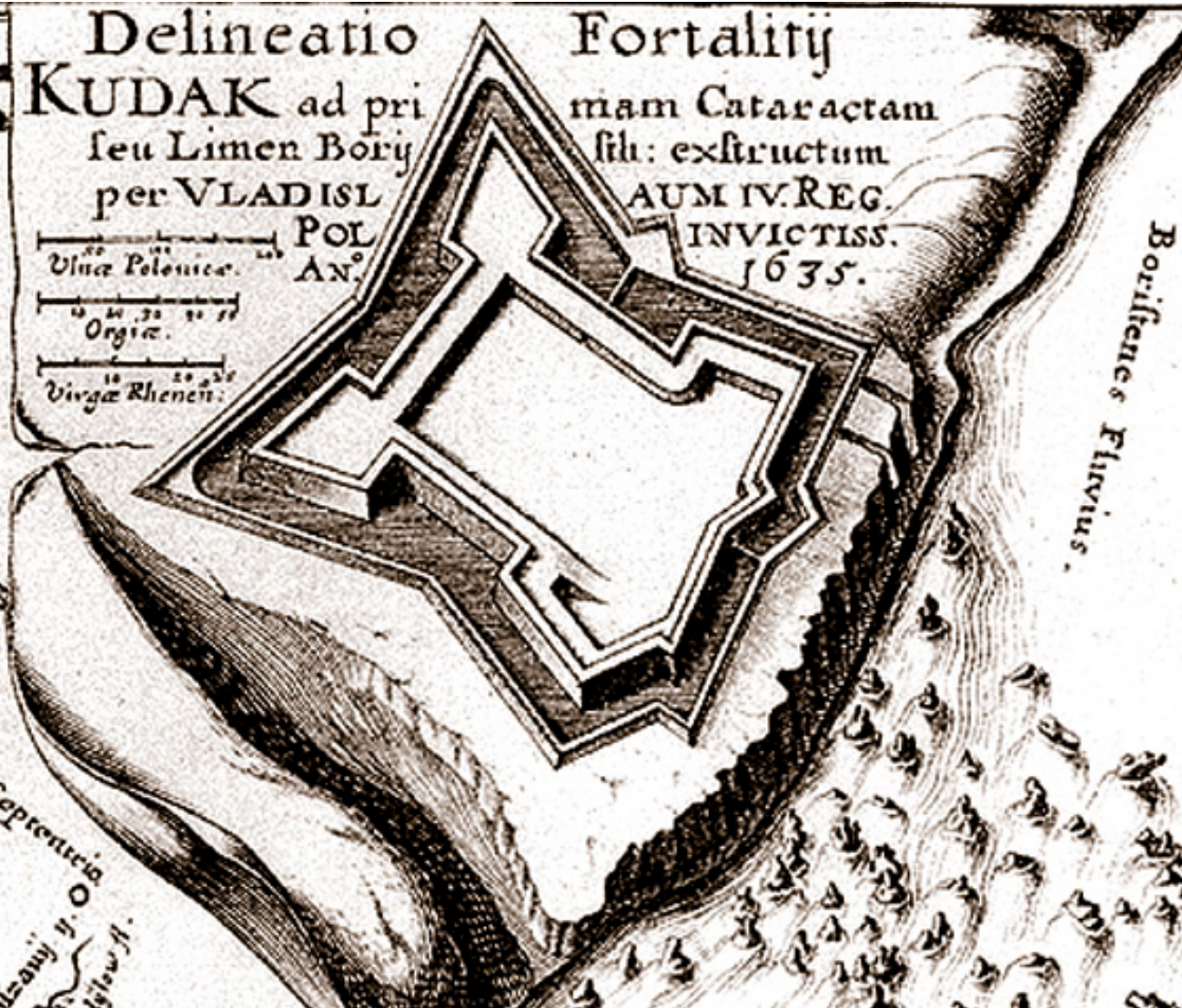
Borissene Fluvius.

UVIJ PARS
AK usq ad
um suis
copulosis
imua) dictis.

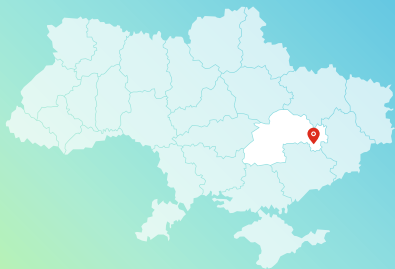
Merid.
Occid.
Septentria
pi deserti

Septentria

azany n. O
yflow ff.

ПОКРОВСЬКА ОТГ pokrovska-otg.pkrv-rn.dp.gov.ua

Покровське

17130 осіб

31 населений пункт

53600, Дніпропетровська обл., Покровський р-н,
смт Покровське, вул. Центральна, буд. 20

056 382 12 42

127 км до м. Дніпра

Станція «Мечетна»

Для жителів та гостей ОТГ:

«Каскад»
«Вернісаж»
«Лакомка»
«Павільон Дольче»
«Італія»
«Крістал»
«Вояж»
«Марсель»
«Рандеву»

Ресторан «Перлина»
Покровський районний народний історико-краєзнавчий музей

Куліш

ІСТОРІЯ

Історія заселення земель громади розпочалося кілька сотень тисяч років тому в добу каменю. Пізніше, після виокремлення двох основних видів господарювання, скотарства і землеробства, степові рівнини освоїли численні кочові степові народи, що поперемінно змінювали один одного: перших скотарів середньостогівської культури змінили пізніші кімерійці, скіфи, сармати, уличі, печеніги, половці, а згодом, татари. Землеробам більше підходили долини рік: уже в перших сторіччях по Р.Х., по найбільшим з них, з'явилося осілі землеробські племена черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. Свідки тих часів – численні кургани, могильники, залишки різночасових поселень (загалом – 74 пам'ятки археології місцевого значення). Згодом господарями краю стають запорожці – українські козаки, що протягом трьох століть колонізували ці землі, створивши зрештою свою державу. У цей період засноване і селище Покровське - нинішній центр громади. Восени 1673 року в районі теперішнього центру громади, відбулася велика переможна битва козаків під проводом Івана Сірка з татарським військом. Подія сталася в день Покрови Пресвятої Богородиці і на знак пам'яті про неї, сусідню слободу згодом назвали Покровською. Цікаво, що західна частина селища, на околиці якої колись відбулася битва, у народі й досі зветься Сірківкою.

АРХІТЕКТУРА

На території Покровського знаходиться три пам'ятки архітектури місцевого значення, що можуть представляти певний інтерес для туристів. Це кілька приватних житлових будинків, зведених у кінці XIX століття та споруда селищної ради того ж періоду.

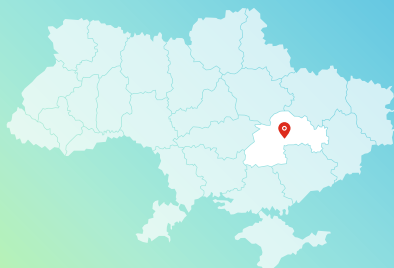
ПРИРОДА

Ландшафти в межах Покровської ОТГ типові для українського степового Лівобережжя – слабо-хвилясті рівнинні простори Придніпровської низовини, переміжовані широкими долинами річок і балок, що мають у цих краях надзвичайно звивисті річища. Найбільша ріка краю – Вовча, ліва притока Самари. Подекуди по берегах річки Вовчої на поверхню виходять скелясті відслонення гранітів Українського щита, породжуючи невеликі водоспади, як-от біля села Андріївки. Для збереження природного різноманіття території створено п'ять заповідних об'єктів місцевого значення: ландшафтні заказники «Річка Гайчур» та «Річка Янчур» (околиці Покровського та Олександрівки), лісовий заказник «Андріївський ліс» (с. Андріївка), заказник «Старокасянівський» (Старокасянівське) та ентомологічний заказник «Покровський» (Покровське).

СЛОБОЖАНСЬКА ОТГ

slobozhanska.gromada.site

Слобожанське

14500 осіб

Слобожанське, Степове

52005, Дніпропетровська обл.,
Дніпропетровський р-н, смт Слобожанське,
вул. В. Сухомлинського, буд. 56 б

056 719 91 96, 056 767 10 21

17 км до м. Дніпра

17 км до станції «Дніпро»

Для жителів та
гостей ОТГ:

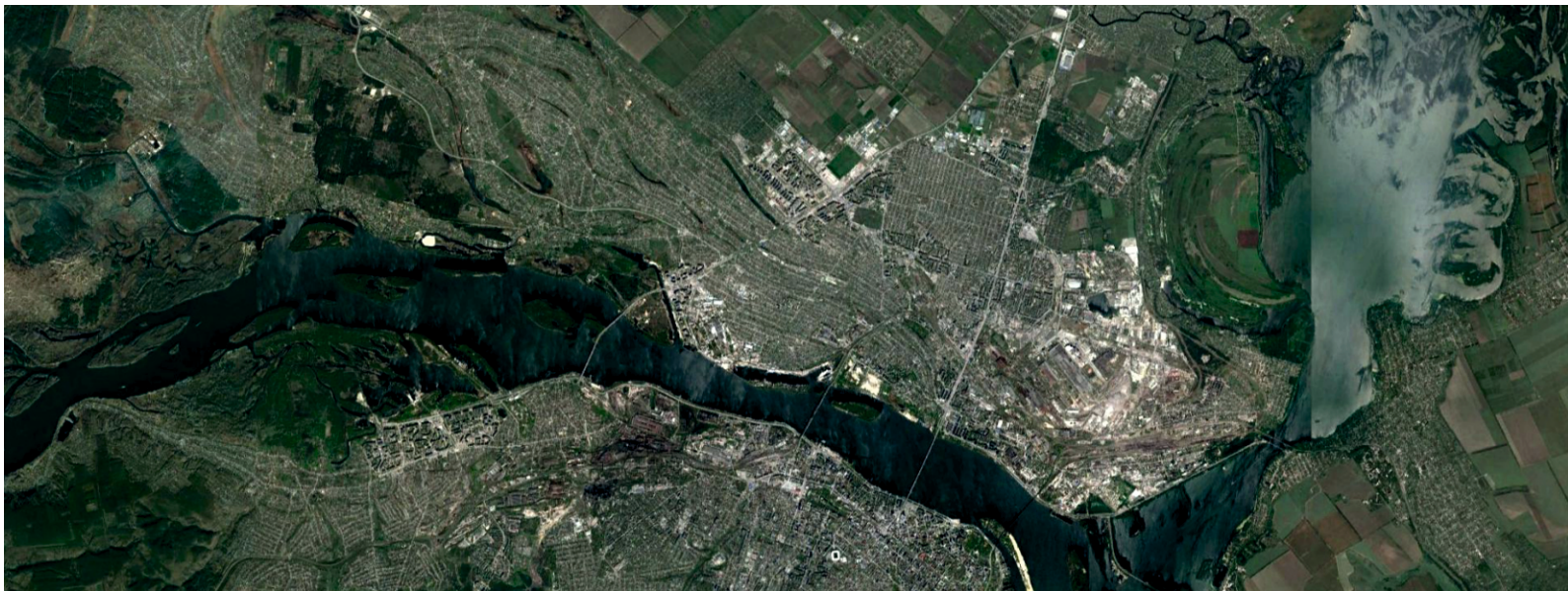

Ресторан
«Еврика»
Кафе «Люкс»

I ІСТОРИЯ

Територія ОТГ, що, вочевидь, була заселена людьми ще з доби каменю (близько 100 тисяч років тому), найтриваліший час (від IV тисячоліття до Р.Х. і до XIV століття по Р.Х.) була місцем помешкання численних кочових степових народів, що поперемінно змінювали один одного на відкритих просторах краю: від скотарів середньостогівської культури, до пізніших кімерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Землероби природно тяжіли до широкій дніпровській долини: вже у перших сторіччях по Р.Х. тут з'явилися осілі землеробські племена черняхівської культури, на зміну яким згодом прийшли слов'яни. З кінця

XV століття, на наступні 300 років, господарями місцевих степів і рік стали українські козаки, допоки їх землі не потрапили під контроль Російської імперії. Основою політики останньої стало переселення сюди мешканців інших країв, що й завершило формування сучасних населених пунктів. Селище Слобожанське, що нині є центром громади, утворене 1987 року шляхом виокремлення міста Підгородне. Тепер, як свідчення старих часів, на теренах громади є три пам'ятки археології місцевого значення: два курганні могильники, датовані III – II тисячоліттями до Р. Х., біля Слобожанського та Степового, а також окремий курган того ж періоду біля Слобожанського.

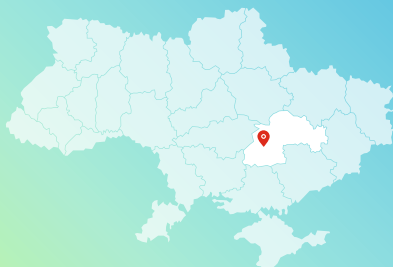
ПРИРОДА

Землі Слобожанської ОТГ – плоска тераса лівого берега Дніпра, яка водночас є межиріччям кількох рік: Самари, Кільчені та численних старих рукавів Дніпра. Таке сусідство до певної міри пом'якшує трохи посушливі умови північного степу Придніпровської низовини. Це індустріальний край, проте зовсім поруч – територія **Дніпровсько-Орільського природного заповідника** з багатою флорою та фауною на тлі заплав, озер і рукавів Дніпра, прихисток для судинних рослин (731 виду), мохів (34 види), лишайників (25 видів). Деякі рослини (11 видів) внесені до Червоної книги України. Загальна кількість видів природної фауни, зареєстрованих у заповіднику, становить більше 2000 одиниць.

СОФІЇВСЬКА ОТГ

 sofiivska-otg.sof-rn.dp.gov.ua

Софіївка

8602 особи

Софіївка, Петрове, Любимівка, Широке (стара назва Менжинка), Тарасівка, Михайлівка, Запорізьке, Братське
53100, Дніпропетровська обл., Софіївський р-н, смт. Софіївка, вул. Шкільна, 19

53100, Дніпропетровська обл., Софіївський р-н, смт. Софіївка, вул. Шкільна, 19

056 502 90 71

105 км до м. Дніпра

12 км до станції «Девладове»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель "Софіянка»

Кафе "Сангрія»
Кафе "Мрія"
Кафе "Злагода"

Софіївський
районний історико-
краєзнавчий
музей

ПРИРОДА

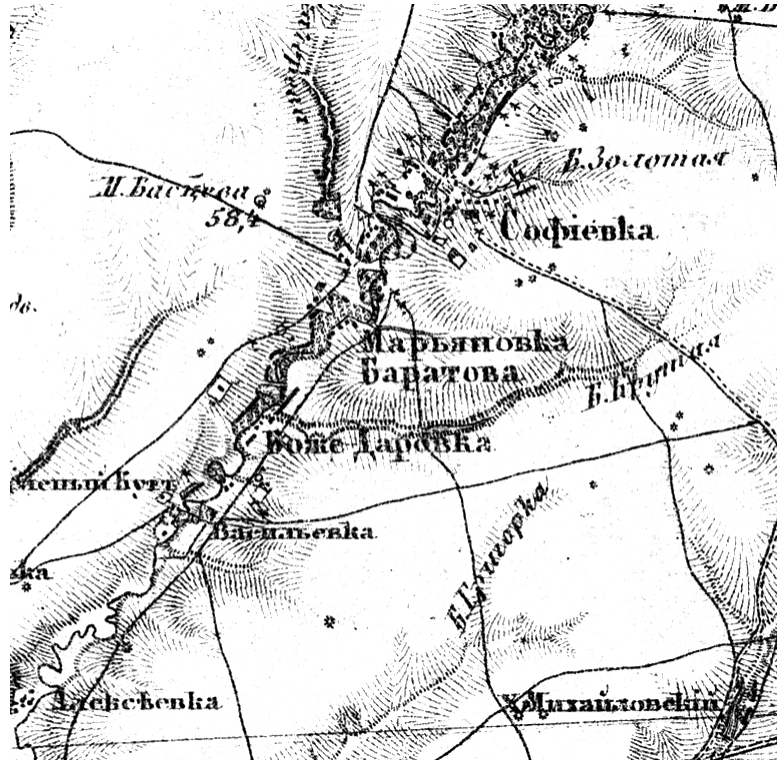
Софіївська ОТГ розташована серед теплих і посушливих українських степів на схилах Придніпровської височини. Хвилясті рівнини цих місць помержені долиною ріки Кам'янки та численними сухими балками зі збереженими степовими травами. Скелясті береги рік і схили балок цієї місцевості – то виходи на денну поверхню давнього докембрійського фундаменту Українського кристалічного щита, вік якого становить кілька мільярдів років.

АРХІТЕКТУРА

Справжньою окрасою цих місць є насипи степових курганів, які залишили по собі кочові народи, що населяли ці землі. На території ОТГ є 35 пам'яток археології місцевого значення: кургани тисячолітнього віку на околицях Запорізького, Любимівки, Петрового, Тарасівки, Широкого, Софіївки, Братського, Михайлівки.

ІСТОРИЯ

Поява людей та їхніх поселень на теренах громади, вочевидь, відноситься до часів палеоліту – 100 тисяч років тому. Потім, найтриваліший час (від IV тисячоліття до Р.Х. і до XIV століття по Р.Х.), ця місцевість була місцем помешкання численних кочових степових народів, що змінювали один одного на відкритих просторах краю: від скотарів середньостогівської культури до пізніших кімерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Землероби, природно тяжіли до широкої дніпровської долини: вже у перших сторіччях по Р.Х. там з'явилися осілі племена черняхівської культури,

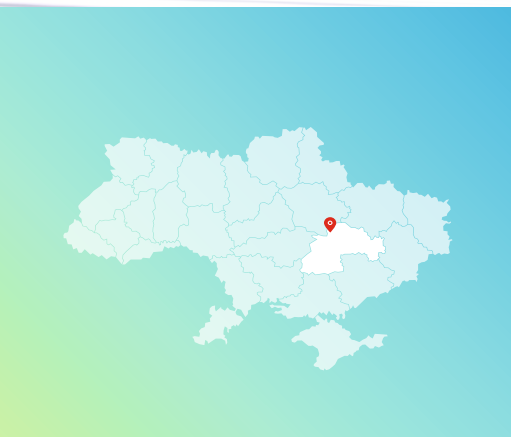

на зміну яким згодом прийшли слов'яни. З кінця XV століття, на наступні 300 років, господарями місцевих степів і рік стали українські козаки, допоки їхні землі не потрапили під контроль Російської імперії. Основою політики останньої стала роздача козацьких земель російським підданам та переселення сюди мешканців інших країв. Подібним чином сформувалася Софіївка, територія якої була передана в 1791 році російському генералу Дуніну, а поселення назване ним на честь своєї нареченої Софії.

ЦАРИЧАНСЬКА ОТГ

 tsarichanka.gromada.org.ua

Царичанка

15227 осіб

23 населених пункти

51000, Дніпропетровська обл., Царичанський р-н, смт Царичанка, вул. 14 Гвардійської дивізії, буд. 10

056 903 22 53

78 км до м. Дніпра

42 км до станції «Кобеляки»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель «Оріль»
Кінний двір «Лелеки»

Кафе «Старий млин»
Кафе «Мальва»

Товченик
Мінеральна вода

«Пасха Красна на Приорітті»
Всукраїнські змагання з кінного спорту «Конкур»
Еколого-пізнавальні маршрути
Оріллю на байдарках

Народний музей історії Царичанського району

ІСТОРІЯ

Поява перших людських поселень на території громади сягає доби каменю і відбулася за IV тисячоліття до Р. Х. Свого часу, неподалік Царичанки було відкрито стоянку мисливців неоліту. Потому межирічні рівнини найчастіше були місцями помешкання численних кочових степових народів, що змінювали один одного: від скотарів середньостогівської культури до пізніших кімерійців, скіфів, сарматів, уличів, печенігів, половців, татар. Землероби, природньо тяжили до широкої дніпровської долини та понизь інших великих рік: уже в перших сторіччях по Р.Х. тут з'явилися осілі землеробські племена черняхівської культури, на зміну яким згодом

прийшли слов'яни. Наприкінці XV століття основними мешканцями придніпровських степів стають запорозькі козаки, що колонізуючи Дике Поле, утворили на цих теренах нову українську державу. До цих же часів (1604 року), відноситься й перша письмова згадка про центр громади – селище Царичанку, що виникла як козацький зимівник. Лише у XVIII столітті їхні землі потрапили під контроль Російської імперії та почали заселятися вихідцями з інших країв. Донині на теренах громади збереглися вали і рови так званої, Української укріпленої лінії – оборонні споруди російських військ, спорудженої в 1731 – 1733 роках. Тепер це пам'ятки історії національного значення поблизу сіл Тарасівки і Вербового.

АРХІТЕКТУРА

На теренах громади є три пам'ятки архітектури місцевого значення: будинок земського початкового училища початку XX століття в селі Бабайківка, будинок фельдшерського пункту початку XX століття в Гнатівці та будинок земської початкової школи початку XX століття в Туровому.

ПРИРОДА

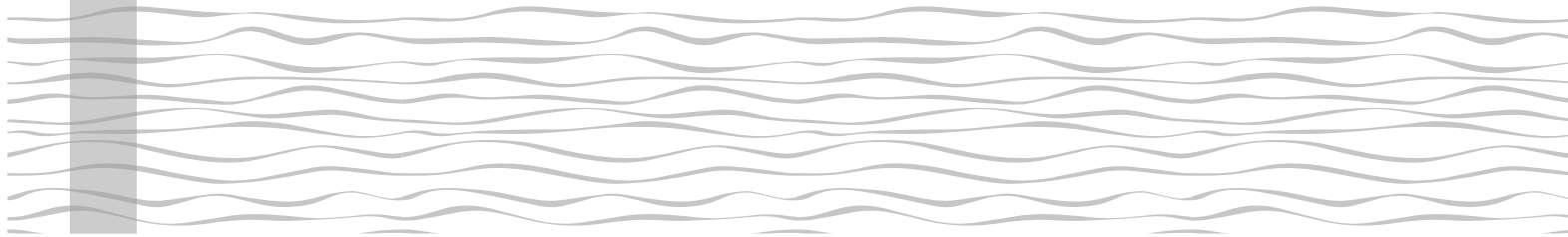
Ландшафти території Царичанської ОТГ - північні степи Придніпровської низовини на Лівобережжі Дніпра з неозорими хвилястими межиріччями, зеленими лісами байраків, вологими луками й заплавними озерами долин річок. Найбільша ріка краю – Оріль, що пройшовши довгий шлях, неподалік земель громади впадає в Дніпро. Зовсім поруч – територія Дніпровсько-Орільського природного заповідника з багатою флорою та фауною на тлі заплав, озер і рукавів Дніпра. Безпосередньо у межах ОТГ є комплексна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Лілея» (біля с.Турове) та дві заповідні ділянки місцевого значення: гідрологічний заказник «Озеро Довге» (с. Бабайківка) та заповідне урочище «Гора Калитва» (околиці Царичанки).

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

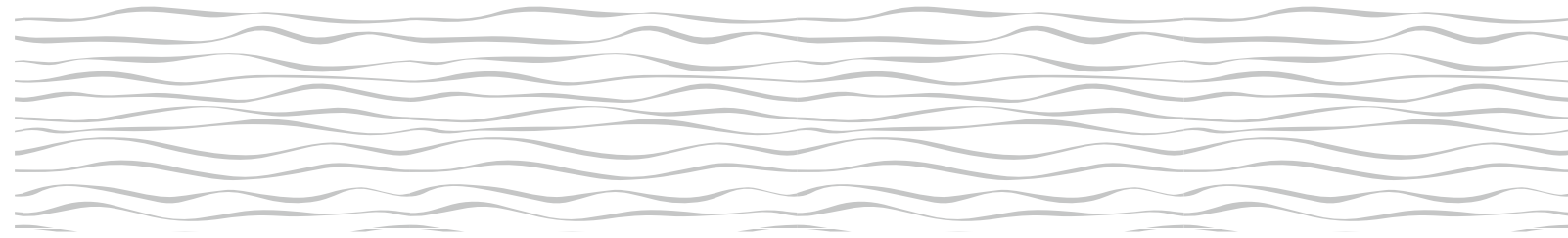

DOBRE

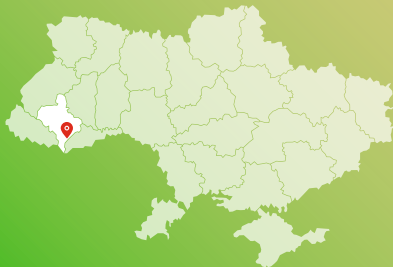

Білоберізька об'єднана громада
Більшівцівська об'єднана громада
Верхнянська об'єднана громада
Матеївецька об'єднана громада
Нижньовербізька об'єднана громада
Печеніжинська об'єднана громада
Старобогородчанська об'єднана громада

БІЛОБЕРІЗЬКА ОТГ

 biloberizka-gromada.gov.ua

Білоберізка

2779 осіб

Білоберізка, Устеріки, Хороцеве, Барвінків

78713, Івано-Франківська обл., Верховинський район,
село Білоберізка

034 323 45 46

125 км до Івано-Франківська

25 км до станції «Вижниця»

Для жителів та гостей ОТГ:

- Садиба «Хата різьбяр»
- Садиба «Закуток»
- Садиба «Лісовий закуток»
- Садиба «Надія»
- Садиба «Погар»
- «Міжгір'я»

Фестиваль майстрів художньої різби по дереву

ІСТОРІЯ

Про прадавню історію карпатських країв важко судити через нестачу археологічних знахідок. Можливо, у VIII – X століттях тут проживали слов'янські племена білих хорватів, що замешкували суміжне Прикарпаття. Пізніше, до Карпат простягалися володіння Галицьких князів Київської Русі. Після її занепаду, були часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. Потому настало тривале польське володарювання. На XVII—XVIII століття припадає інтенсивне залюднення гірських карпатських районів. Масове освоєння цих земель пояснюється припливом втікачів з низинних районів Прикарпаття, які не хотіли терпіти феодальної експлуатації, а тому йшли в гори і там осідали. Карпатські гори і полонини на той час стали опорним пунктом карпатських опришків. Під захистом народних месників новоприбульці без побоювань, що їх можуть повернути назад, обзадовились власними господарствами, поклавши початок новим селам. До того ж вільні долини Білого і Чорного Черемошів мали хороші пасовища для ведення скотарства. Вважається, що в 1669 була заснована й Білоберізка. Згодом було перебування в Австрійській та Австро-Угорській імперіях, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність у 1918 – 1919 роках, тут на короткий час закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності. Найвідомішим уродженцем Білоберізки є український мистецтвознавець і етнограф, натхненник-організатор і перший директор Музею народного мистецтва Гуцульщини в Коломиї Володимир Кобринський.

АРХІТЕКТУРА

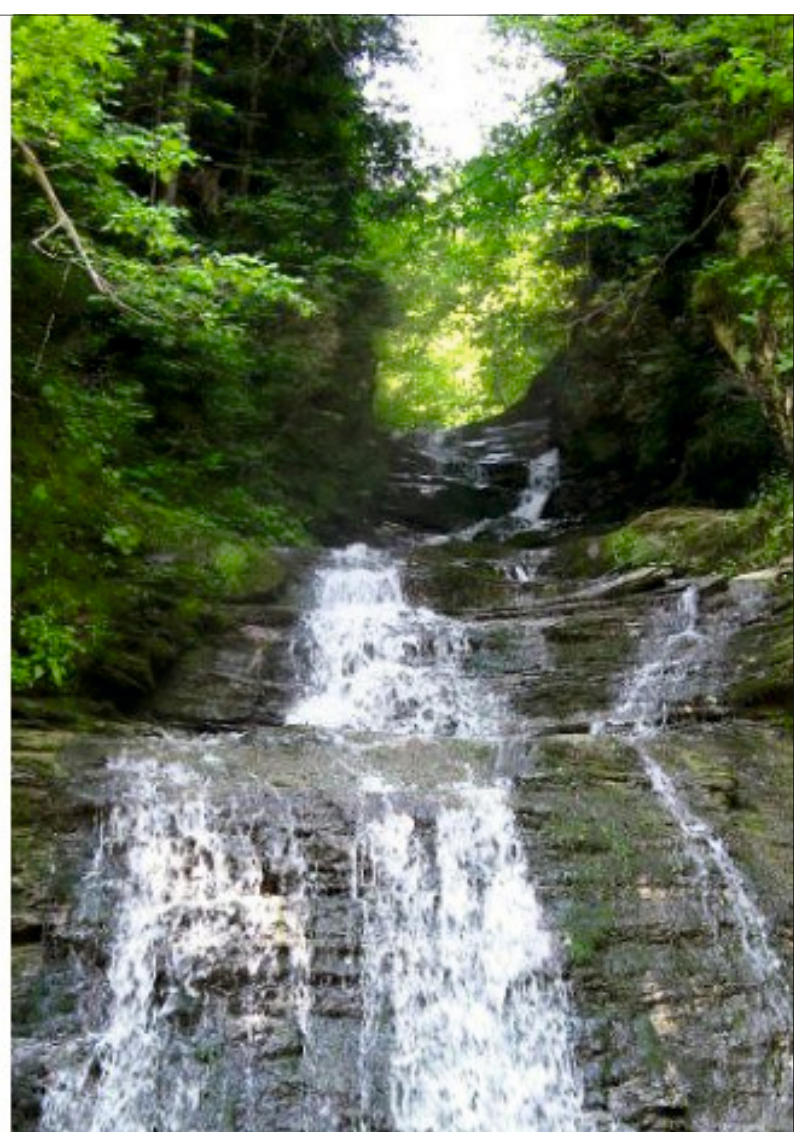
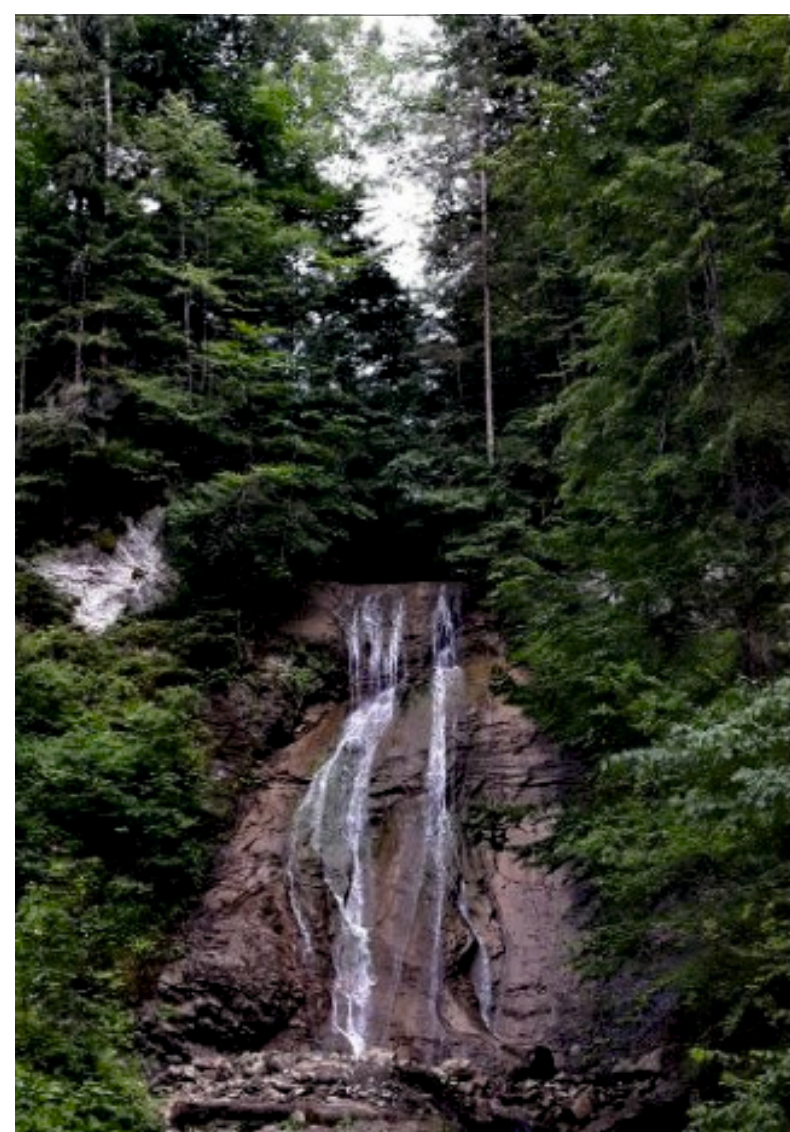
Архітектурна родзинка краю – класичні карпатські дерев'яні церкви. Три з їх числа перебувають під охороною держави як пам'ятки архітектури національного значення. Це Покровська церква з дзвіницею 1849 року в Білоберізці, Вознесенська церква 1938 року в селі Устеріки та Миколаївська церква 1867 року в Барвінкові. У селі Устеріки є пам'ятка місцевого значення – дерев'яна хата 1915 року.

ПРИРОДА

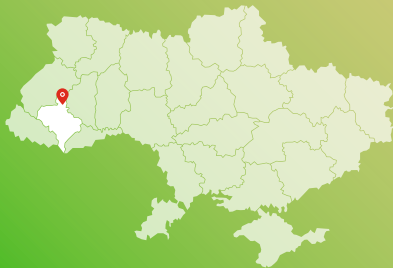
Білоберізька громада знаходиться серед мальовничих хребтів Покутсько-Буковинського масиву Українських Карпат на висоті близько 800 метрів над рівнем моря. Тут, у міжгірних долинах, на вузьких терасах потужного й бурхливого Черемошу розмістилися усі села, сілця й хутори громади. Це лісистий і щедро зволожений край. Весною, коли ріки є особливо повноводними, Черемош та його притоки стають столицею українського рафтингу. Місцеві ландшафти швидко змінюються з висотою: від вологих різнотравних луків у прирічкових місцинах, до широколистяних букових лісів на схилах гір та мішанолісових масивів на найвищих хребтах. Почасті верхи гір прилаштовані під пасовища – полонини. У це нелегко повірити, але каміння, з якого складені карпатські хребти, ще 28 мільйонів років тому були відкладами на дні давнього океану Тетис. Поруч з громадськими землями – великі заповідні території: національні природні парки «Вижницький» та «Гуцульщина», Карпатський біосферний заповідник – природний резерват світового значення. Безпосередньо на теренах громади створено ботанічну пам'ятку «Еталон букового насадження», гідрологічний заказник «Ріка Чорний Черемош з прибережною смугою», геологічну пам'ятку природи «Скельний коридор Довбушанки», заповідне урочище «Заріччя».

БІЛЬШІВЦІВСЬКА ОТГ

 bilshivcivska-gromada.gov.ua

Більшівці

6458 осіб

Більшівці, Слобідка Більшівцівська, Жалибори,
Кукільники, Загір'я-Кукільницьке, Курів, Кінашів,
Нараївка, Поділля, Яблунів

77146, Івано-Франківська обл., Галицький р-н,
смт Більшівці, майд. Вічевий, буд. 1

034 316 17 72

34 км до Івано-Франківська

8 км до станції «Галич»

Фото: ofymba.net

ПРИРОДА

Громада охоплює хвилясті рівнинні простори південно-західних окраїн Подільської височини. Зовсім поруч пролягає природна межа між нею та Прикарпатською височиною. Таким своєрідним кордоном є величний Дністер, що збирає тут води рік з двох суміжних світів – гірського карпатського та рівнинного галицько-подільського. До Дністра несуть свої води і річки громади – Нараївка і Гнила Липа. Колись ці щедрі на зволоження

терени були всуціль укриті широколистими дубовими лісами, які й понині зустрічаються в цьому краї. Подекуди змінились і ріки: на теренах громади, в долині Нараївки, створено масштабні господарські споруди для риборозведення. Природа краю представлена на теренах Галицького національного природного парку та парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Парк пам'яті борцям за незалежність України».

АРХІТЕКТУРА

У Більшівцях є 4 пам'ятки архітектури національного значення: архітектурний ансамбль у складі костелу, корпусу келій, брами та мурів XVII — XVIII століть. Крім того, у Кукільниках є мурований костел 1732 року, у Курові – будівля гуральні XX століття, у Яблунові – мурована церква Святого Миколая 1924 року, в Більшівцях - **костел кармелітів з монастирським комплексом** XVII — XVIII століть та садиба XIX століття. У Жаліборах, Загір'ї Кукільницькому та Нараївці є класичні дерев'яні церкви. Усі згадані споруди – пам'ятки архітектури місцевого значення.

ІСТОРІЯ

Археологічні знахідки свідчать (а їх на території ОТГ – 5) про заселення цих країв людьми ще в добу міді-бронзи. Надалі ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до праслов'ян), часом проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Більшівцівської громади, стали органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Зовсім поруч був давній Галич - великий економічний і культурний центр Руської держави. Далі були часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. У XV столітті трапляється перша згадка про Більшівці. У документах 1402 року йдеться про передачу села в дарунок місцевому єпископу. Згодом настали тривалі часи польського володарювання, належність до Австро-Угорської імперії, доба СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

ВЕРХНЯНСЬКА ОТГ

Верхня

10200 осіб

Болохів, Верхня, Вилки, Гуменів, Довгий Войнилів, Завадка, Збора, Іванкова, Кулинка, Негівці, Станькова, Степанівка

77324, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, с. Верхня, вул. Шевченка, буд. 72

034 729 35 23

44 км до Івано-Франківська

33 км до станції «Калуш»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готельно-ресторанний комплекс «Чорногора»

Кафе «Вулик»
Кафе «Орхідея»
Кафе - бар «Корчма»
Кафе «Легенда краю»

Фестиваль Івана Купала

ПРИРОДА

Природа території Верхнянської громади типова для Прикарпаття. Це місцевість, де зникаються Українські Карпати й передкарпатські рівнини. Ріки, що стікають з гір, втрачають швидкість і відкладають маси піску, глини та гальки, принесених з верховин. Уповільнюючи течії, місцеві ріки починають меандрувати – оминати перешкоди й сильно звиватися. Колись ці щедрі на зволоження терени були всуціль вкриті широколистими дубовими лісами, нині від них лишилися ще великі, але вже поодинокі масиви.

ІСТОРИЯ

Територія громади не багата на археологічні знахідки, проте можна припустити, що як і по всій Галичині заселення цих країв людьми почалося щонайменше в добу міді-бронзи. Надалі ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до праслов'ян), часом проходили шляхи кочових народів. У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Верхнянської громади, стали органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Після падіння Русі прийшли часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. Перша писемна згадка про село Верхня (Верхнє) належить до 31 липня 1448 року. Згодом настали тривалі часи польського володарювання, належність до Австро-Угорської імперії, доба СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

АРХІТЕКТУРА

Як і в багатьох інших громадах Галичини, найцікавішими архітектурними пам'ятками цих місць є дерев'яні церкви. У межах Верхнянської ОТГ їх 10. Усі вони є пам'ятками місцевого значення: церква Святого Архистратига Михаїла 1878 року в Болохові, церква Святого Івана Хрестителя 1863 року у Верхньому, церква Святого Миколая 1908 року в селі Гуменів, церква Різдва Христового 1910 року в Довгому Войнилові, церква Собору Пресвятої Богородиці 1887 року в Завадці, церква і дзвіниця Покрову Пресвятої Богородиці 1858 року в Зборі, церква Воздвиження Чесного Хреста 1880 року в Негівцях, церква Різдва Христового 1867 року в Станьковій, церква святого Архистратига Михаїла 1926 року в Степанівці.

МАТЕЇВЕЦЬКА ОТГ

 mateivecka.gromada.org.ua

Матеївці

7960 осіб

Матеївці, Перерив, Дебеславці, Ганнів, Залуччя, Липники, Пилипи, Кропивище, Тростянка, Семаківці, Замулинці, Кринички

78267, Івано-Франківська обл., Коломийський р-н, с. Матеївці, вул. Відродження, буд. 10

034 339 23 59

70 км до Івано-Франківська

Станція «Матіївці»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель-ресторан
«Кузня»

Фестиваль
«Пісенний
водограй»

АРХІТЕКТУРА

У межах громади зберігається 7 старих дерев'яних храмів – типових архітектурних ознак цього краю. Такими є церква Святого Миколая 1865 р. в Дебеславці, церква Собору Пресвятої Богородиці 1868 р. в Залуччі, церква Перенесення мощей Святого Миколая 1839 р. в Замулинцях, церква Святого Дмитрія 1892 року в Кропивищі, церква Покрови Пресвятої Богородиці 1823 року в Матеївцях, церква Святого Василя Великого 1885 року в Семаківцях, церква Святого Архистратига Михаїла XIX століття в Тростянці. Усі храми є пам'ятками архітектури місцевого значення.

ПРИРОДА

Територія Матеївецької громади – край, відомий як Покуття, місцина, де висока рівнина Передкарпатської височини змінюється першими хребтами Українських Карпат. Тут гірська ріка Прут стає рівнинною, а колір її води безпомилково вказує на погоду в горах. По долині Прута – на його високих терасах, містяться усі тутешні містечка села. Колись ці терени були всуціль порослі широколистяними буковими лісами, нині тут частіше переважають соковиті луки, які є чудовими пасовищами.

ІСТОРІЯ

Заселення території Передкарпаття людьми, вочевидь, почалося ще в добу міді-бронзи. Надалі ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до праслов'ян), часом проходили шляхи кочових народів. У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше, терени теперішньої Старобогородчанської громади, стали органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Після падіння Русі прийшли часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. Перша письмова згадка про Матеївці датується 1405 роком, коли в жовтні король Владислав (Ягайло) надав львівському міщанину Ніколаусові (Миколі) Фрайштетеру війтівство в Коломії разом з селом «Макиївці, яке з давніх давен належало до міста...». Згодом настали тривалі часи польського володарювання, належність до Австро-Угорської імперії, доба СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

Фото: Тарас Возник

НИЖНЬОВЕРБІЗЬКА ОТГ

 nvotg.if.ua

Нижній Вербіж

10523 особи

Нижній Вербіж, Великий Ключів, Верхній Вербіж, Мишин

78218, Івано-Франківська обл., Коломийський р-н,
с. Нижній Вербіж, вул. Довбуша, буд. 1

034 339 00 10

62 км до Івано-Франківська

2 км до станції «Коломия»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готельно-ресторанний комплекс «Вербіж»

Кафе «Забава»
Кафе-бар «Генделік»

Замашенка, притане молоко, мадярський пляцок

Громадський музей села Вербіж

ПРИРОДА

Природа території цієї покутської громади надзвичайно мальовнича й різноманітна. На північ від терас долини бурхливої ріки Прут, простягаються рівнини Прикарпатської височини, на південь – величні лісисті масиви Покутсько-Буковинських хребтів Українських Карпат. Це місце дотику двох світів – гірського й рівнинного, гуцульської й покутської культур. Колись ці вологі дощові терени були всуціль лісистими, нині – повсюди поширені соковиті різнотравні луки. В усьому відчувається близькість гір – навіть невеликі місцеві річки (Лючка, Сопівка та інші) під час танення гірських снігів та випадіння карпатських злив перетворюються на бурхливу силу. На громадських землях є гідрологічний заказник місцевого значення «Ріка Пістинька з прибережною смугою».

ІСТОРІЯ

Заселення цих галицьких країв людьми почалося, вочевидь, ще в добу міді-бронзи. Надалі ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до праслов'ян), часом ними проходили шляхи кочових народів. У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Нижньовербізької громади, стали органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Після падіння Русі прийшли часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. Перша письмова згадка про Нижній Вербіж трапляється в «Актах гродських і земських» і датується 1375 роком. Згодом настали тривалі часи польського володарювання, належність до Австро-Угорської імперії, доба СРСР. У часи боротьби за українську незалежність, тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

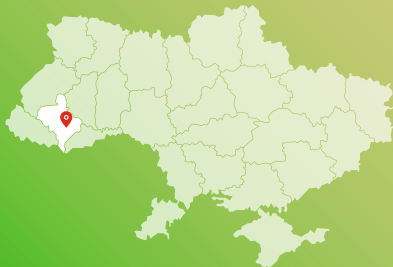
Фото: Іларіс Возняк

АРХІТЕКТУРА

У межах громади є дерев'яна церква Різдва Пресвятої Богородиці 1808 року – пам'ятка архітектури національного значення в селі Нижній Вербіж. Місцевий охоронний статус має дерев'яний храм Святої Параскеви 1865 року в Великому Ключеві.

ПЕЧЕНІЖИНСЬКА ОТГ

 pnotg.if.ua

Печеніжин

18468 осіб

Печеніжин, Княздвір, Малий Ключів, Марківка, Молодятин, Рунгури, Слобода, Сопів, Кийданці 78274, Івано-Франківська обл., Коломийський р-н, смт Печеніжин, вул. Незалежності, буд. 15

034 336 45 40

70 км до Івано-Франківська

12 км до станції «Коломия»

Для жителів та гостей ОТГ:

«Княжий град»
«Садиба Старжинських»
«Прикарпатські зорі»
Готельно-оздоровчий комплекс «Згарда»

Кафе «Куди ідеш»
Кафе «Кнайпа»
«Дві сестри»
Кафе «Стелла»
Кафе «Люкс»

Кулеша, бринза, печеніжинська сіль
Історико-краєзнавчий музей
Олекси Давбуша

(Печеніжин)
Краєзнавчий музей флори і фауни Карпат (Княздвір)

ПРИРОДА

Територія громади знаходиться у карпатських передгір'ях, на рівних терасах річки Прут та її бурхливих приток - Сопівки та Большої. Це надзвичайно мальовничий край, де висока **Передкарпатська височина** поволі змінюється **Покутсько-Буковинськими хребтами** Українських Карпат. Колись ці терени були всуціль порослі широколистяними буковими лісами, нині тут частіше переважають соковиті луки, що є чудовими пасовищами. Усі типові ландшафти краю можна побачити в національному природному парку «Гуцульщина», що межує з територією ОТГ. Безпосередньо на теренах громади є 6 природоохоронних територій (2 загальнодержавного значення): ботанічний заказник «Княздвірський» та заповідні урочища «Стайки», «Кропивець», «Чимшори» та інші. Особливою увагою туристів користується чи не найбільша в Україні та Європі природня ділянка, де зростає **тисягідний**.

ІСТОРІЯ

Про прадавні часи на теренах Передкарпаття існує небагато археологічних свідчень, проте можна припустити, що заселення цих місцин розпочалося ще в добу міді-бронзи, а то і каменю. Згодом передгірні землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до праслов'ян). У VIII – X століттях тут вочевидь мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше Галичина стала органічною складовою Київської Русі як земля Галицька. Можна зустріти інформацію, що назва центру громади походить від кочового і войовничого племені печенігів, яке заселяло басейн і пониззя Прута, як і всю степову частину України у IX-X століттях, а Печеніжин був західним осередком їх ареалу. Після занепаду Київської Русі були часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. Перша письмова згадка про Печеніжин відноситься до 1443 року. Потому були часи тривалого польського володарювання. На них припала героїчна діяльність найбільш відомого уродженця цих місць – ватажка повсталих селян Олексі Довбуша. Згодом було перебування в Австрійській та Австро-Угорській імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність, у 1918 – 1919 роках, тут на короткий час закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край до 1939 року. Уродженцем Печеніжина був відомий військовий діяч доби УНР Роман Самокиш (Самокишин) - отаман полку січових стрільців «вільних козаків». Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

АРХІТЕКТУРА

На теренах громади є 9 архітектурних пам'яток місцевого значення. Візитівка цих місць – старі дерев'яні храми: **дзвіниця і церква Святого Архистратига Михайла** 1879 року в Печеніжині, церква Святих Косми і Дем'яна 1852 року в Кийданцях, церква Різдва Пресвятої Богородиці 1857 року в Малому Ключеві, Введенська церква 1874 року в Марківці, Троїцька церква 1880 року в Молодилові, Успінська церква 1895 року в Молодятині, Покровська церква 1852 року в Сопові. Крім них, в охоронних списках є дерев'яна школа-дяківка XVIII століття в Печеніжині.

СТАРОБОГОРОДЧАНСЬКА ОТГ

st-bogorodchany-gromada.gov.ua

Старі Богородчани

6120 осіб

Старі Богородчани, Скобичівка, Нивочин, Гринівка, Лесівка

77712, Івано-Франківська обл., Богородчанський р-н, с. Старі Богородчани, вул. Івана Франка, буд. 1

034 715 17 00

20 км до Івано-Франківська

20 км до станції «Івано-Франківськ»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готельно-розважальний комплекс «AMBER»

Кафе «Перевесло»
Кафе «Старе місто»

ІСТОРІЯ

Археологічні знахідки на теренах Галичини свідчать про заселення цих країв людьми ще в добу міді-бронзи. Надалі, ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до праслов'ян), часом проходили шляхи кочових народів (скіфів, сарматів, угрів). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Старобогородчанської громади, стали органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Після падіння Русі прийшли часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства

АРХІТЕКТУРА

На території громади збереглися 4 старі дерев'яні храми. Церква Вознесіння Господнього 1860 року в Гринівці, церква Святих апостолів Петра і Павла 1862 року в Лесівці, церква Різдва Пресвятої Богородиці 1863 року та церква Воскресіння Христового 1926 року в Старих Богородчанах.

ПРИРОДА

Територія Старобогородчанської громади властиво прикарпатська. Це край, де завершуються (чи якщо завгодно - починаються) Карпати і поволі переходять у похилу в бік Дністра Прикарпатську височину. Цією горбистою, проте вже зовсім рівною поверхнею, стікають великі місцеві ріки – у їх числі Бистриця Солотвинська, в долині якої розташовано багато сіл і містечок краю. Вийшовши з гір, тутешні ріки стають спокійнішими, мілкішими і частіше роблять вигадливі звивини на місцевості – меандри. Колись ці щедрі на зволоження терени були всуціль укриті широколистими дубовими лісами, нині від них лишилися ще великі, але вже поодинокі масиви.

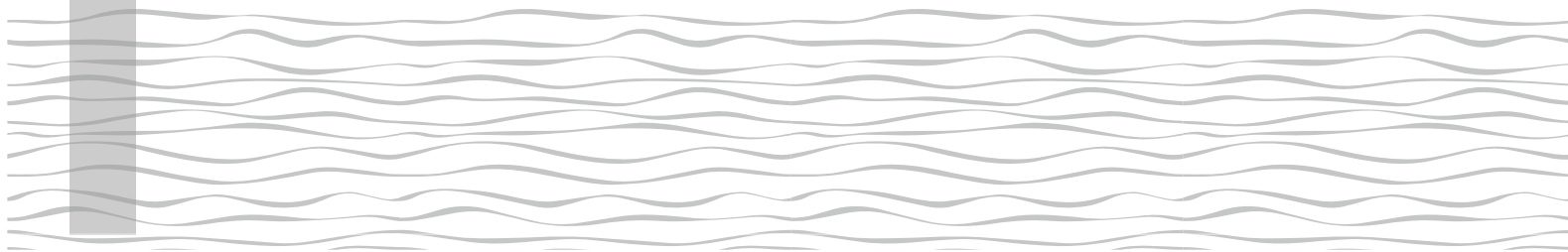
Литовського і Польського. Перша письмова згадка про село належить до 1441 року. Згодом настали тривалі часи польського володарювання, належність до Австро-Угорської імперії, доба СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

КИРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

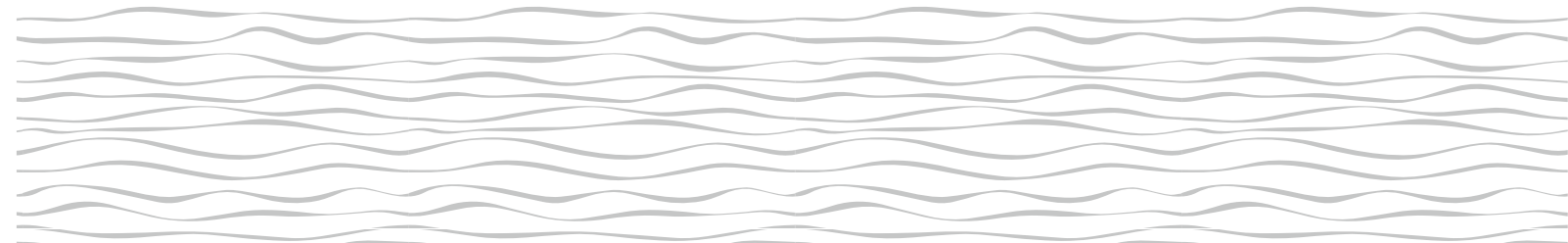

DOBRE

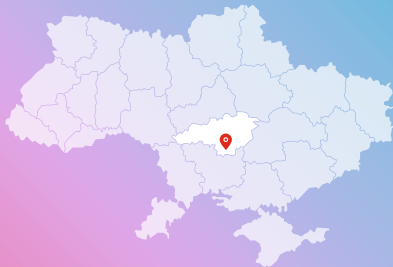

Бобринецька об'єднана громада
Маловисківська об'єднана громада
Новоукраїнська об'єднана громада

БОБРИНЕЦЬКА ОТГ

 bobrynecka-gromada.gov.ua

Бобринець

12039 осіб

Бобринець, Дібрівка, Обланка, Шляхове, Червона Долина, Великодрюкове, Коржеве, Садове, Богданівка

27200, Кіровоградська обл., Бобринецький р-н, м. Бобринець, вул. Незалежності, 80

052 573 41 88

54 км до Кропивницького

2,5 км до станції «Бобринець»

Для жителів та гостей ОТГ:

Кафе «Парадиз»
Кафе «Розмарин»
Кафе
«Чумацький Шлях»
Кафе «Огоньок»
Кафе «Мадагаскар»

Бобринецький районний краєзнавчий музей ім. М. Смоленчука

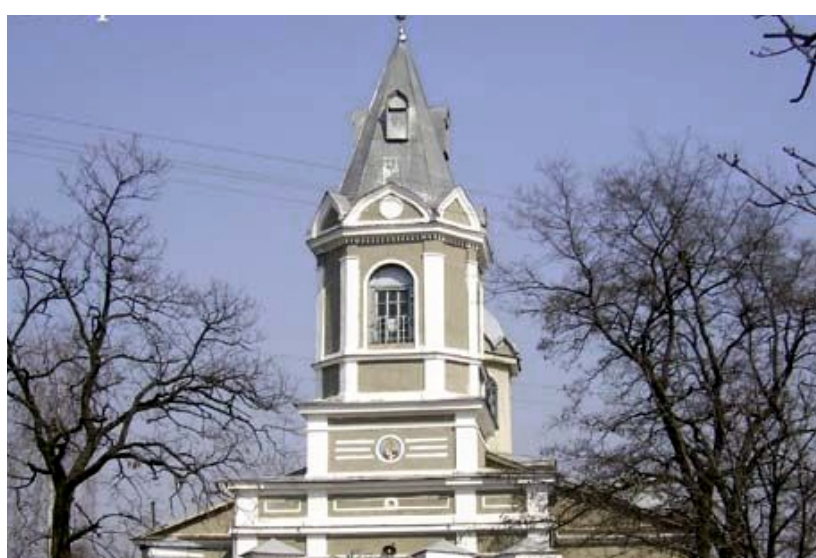
Біляші

АРХІТЕКТУРА

Бобринець – невелике, але старе містечко, багате на пам'ятки архітектури. Нині під охороною держави тут перебуває 33 (!!!) споруди. Це і комплекс будівель міського ринку, датованих XIX століттям, і низка житлових будинків того ж часу, і міська ратуша, і повітове училище та синагога. Найвідомішими архітектурними окрасами краю є Вознесенський православний собор - останній - шедевр архітектора Якова Паученка - та **церква в ім'я Святого Миколая**.

ІСТОРІЯ

Ще з доби раннього палеоліту (150 – 30 тисяч років тому) люди заселяли ці степові краї. Близько VI тисячоліття до Різдва Христового мандрівні мисливці краю перейшли до ведення кочового скотарства. Про це свідчать археологічні пам'ятки Височинного Поінгулля (одна з них і на території громади – біля Обланки). Потому тут змінилося чимало кочівників: кімерійців, скіфів, сарматів, гунів, болгарів, угрів, печенігів, торків, половців, татар. У часи Київської Русі і аж до XIV століття ці землі були під повною владою кочовиків. З XV століття, після падіння Золотої Орди, це Дике Поле почали колонізувати українці, витворивши сильну державу – козацьке Запорозжя. У ці часи по долинах річок і балок почали виникати козацькі зимівники – передвісники сучасних населених пунктів краю. 1767 року запорізький полковник Андрій Кийнаш доповів Кошеві (козацькому управлінню), що недалеко від річки Сугоклія засноване поселення Малий Бобринець (тепер - Бобринець). У XVIII столітті колонізувати край почала

влада Російської імперії, переселяючи на ці землі людей з інших територій. Російське владарювання похитнулося лише на початку XX століття під час національно-визвольних змагань українців у 1917-1921 роках, проте влада УНР не втрималася під натиском більшовиків. У добу визвольних змагань 1920 року теренами Бобринеччини пройшли війська армії УНР під час Першого зимового походу проти більшовиків та білогвардійців.

Далі була ще тривала радянська доба, що завершилася лише в 1991 році проголошенням Україною незалежності.

Уродженцями краю є Марко Кропивницький, Петро Тодоровський, Микола Смоленчук та багато інших відомих осіб. З цими теренами пов'язана діяльність корифеїв українського театру – М.Кропивницького, братів Тобілевичів, М.Садовського, П.Саксаганського, які створили в місті аматорський театральний гурток.

ПРИРОДА

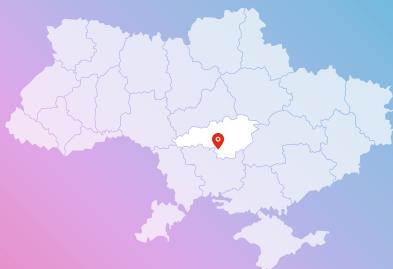
Бобринецька громада розміщена на мальовничих і трохи посушливих степових теренах півдня Придніпровської височини, де її хвилясті межиріччя з кам'янистими балками й долинами рік поступово змінюються майже пласкими плакорами Причорноморської низовини з її сухими долинами й подами. Скелі й каміння балок – то виходи на денну поверхню давнього фундаменту України – кристалічного щита, вік якого кілька мільярдів років. Колись це були гірські масиви, проте з часом вони розкришилились, вирівнялися і вкрилися мережею розламів і тріщин. Тепер у розламних долинах протікають невеликі степові ріки, води яких подекуди спадають східцями фундаменту, формуючи шумки – степові водоспадики. Для їхньої охорони створено 4 заповідні об'єкти (2 загальнодержавного значення): **ландшафтний заказник "Шумок" на річці Грузькій** поблизу Вереміївки, ботанічний заказник "Богданівська балка" біля однойменного села, ландшафтний заказник "Булгаківська балка" біля Піщаного, заказник "Мюдівська балка" біля Мюдівки.

МАЛОВИСКІВСЬКА ОТГ

 mviskarada.gov.ua

Мала Виска

13607 особи

Мала Виска, Веселе, Краснопілка, Новомиколаївка,
Олександрівка, Паліївка, Первомайське, Тарасівка,
Вишневе, Заповідне

26200, Кіровоградська обл., Малови́сківський р-н,
м. Мала Виска, вул. Спортивна, буд. 6

052 585 14 54

61 км до Кропивницького

Станція «Виска»

Для жителів та гостей ОТГ:

«У Петровича»

Кафе "У Петровича"
Кафе "Вегас"
Кафе "Каштан"
Ресторан "Вись"
Кафе-бар "Zashekaiv"
Кафе "Надія"

Мед, медовуха

Музей історії
Малови́сківського
району

Авіафестиваль

ІСТОРІЯ

Заселивши ці землі ще в часи раннього палеоліту, люди ніколи не полишали місцевих теренів. Мандрівних мисливців палеоліту за 5-6 тисяч років до Різдва Христового змінили перші землероби й скотарі. Археологічні пам'ятки свідчать про те, що сучасні землі громади були межею двох культур – осілої землеробської та кочової скотарської. Перших землеробів трипільської культури згодом змінили племена антів, аварів, уличів. Степи пам'ятають кочових кімерійців, скіфів, сарматів, гунів, болгарів, угрів, печенігів, торків, половців, татарів. У часи Київської Русі і аж до XIV століття ці землі були під повною владою кочовиків. З XV століття, після падіння Золотої Орди, це Дике Поле почали колонізувати українці, витворивши сильну державу – козацьке Запорозжя. Тоді по долинах річок і балок почали виникати козацькі зимівники – передвісники сучасних населених пунктів краю. За переказами, на місці сучасної Малої Виски існував хутір козака Никодима. У XVIII столітті завойовувати і колонізувати цей край почала влада Російської імперії. Для захисту від запорожців будувалися великі й малі земляні укріплення, переселялися жителі з інших українських країв, російських глибинок, європейських країн. Вважається, що у 1752 році до берегів річки Малої Висі прибув і гурт переселенців-молдован, які заснували тут постійне поселення – сучасну Малу Виску. Російське владарювання похитнулося лише на початку XX століття під час національно-визвольних змагань українців у 1917-1921 роках, проте влада УНР не втрималася під натиском більшовиків. Далі була ще тривала радянська доба, що завершилася лише у 1991 році проголошенням Україною незалежності. З Малою Вискою пов'язане життя багатьох видатних українців, скажімо, вченого-винахідника та піонера космічної техніки Юрія Кондратюка чи драматурга Івана Карпенка-Карого, що працювали тут.

АРХІТЕКТУРА

В адміністративному центрі громади є дві цікаві пам'ятки архітектури місцевого значення: головний корпус цукрового заводу XIX століття та приміщення маєтку поміщиці Кудашевої 1889 року.

ПРИРОДА

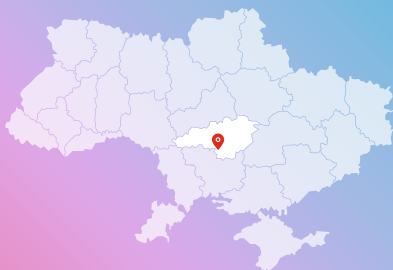
Територія громади знаходиться на самій південній межі українського лісостепу – там, де достатньо зволожені заліснені терени стають відчутно посушливими. Лісів тут небагато, усе частіше вони шукають прихисток у неглибоких кам'янистих балках, що збирають хоч якусь вологу і вберігають від сухих степових вітрів. У таких же неглибоких і скелястих долинах протікають маловодні спокійні ріки краю – **Мала Вись** із притоками. Хвилясті межиріччя Придніпровської височини, що колись були вкриті нескінченними різнотравно-типчаково-ковилувими степами, тепер всуціль розорані, проте у спадок від колишніх густих трав лишилися родючі чорноземи – основа господарства цих місць. Інша візитівка природи краю – знаменитий червоний граніт, з якого складений кристалічний фундамент усіх суміжних місць. Сформувавшись кілька мільярдів років на великих глибинах, тепер він усюди проступає на поверхню у вигляді мальовничих скель.

Охорона природи здійснюється у межах трьох заповідних об'єктів місцевого значення: орнітологічного заказника «Заплава Малої Висі» поблизу Краснопілки, комплексної пам'ятки природи «Бірзуловські горби», ландшафтного заказника «Краснопільська балка» біля однойменного села.

НОВОУКРАЇНЬСЬКА ОТГ

 nu-rada.gov.ua

Новоукраїнка

19371 особа

Новоукраїнка, Звірівка, Новоолександрівка, Яблунівка, Мар'янопіль, Кам'яний Міст, Сотницька Балка, Арепівка, Воронівка, Єгорівка, Схід, Улянівка

27100, Кіровоградська область, Новоукраїнський район, м. Новоукраїнка, вул. Покровська, 70

052 512 14 31

71 км до Кропивницького

Станція «Новоукраїнка»

Для жителів та гостей ОТГ:

«Білий лелека»

«Білий лелека»
Кафе «Барселона»
Кафе «Стара кузня»
Кафе «Бухта»
«Українка»

Фольклорне свято
«На вулиці веснянки співають»
Хореографічний фестиваль
«Степівчанка збирає друзів»

Краєзнавчий музей
Новоукраїнського району

ПРИРОДА

У межах адміністративного центру громади, міста Новоукраїнки є кілька цікавих споруд – пам'яток архітектури місцевого значення: житловий будинок 1901 року побудови, будівля колишнього волосного управління XIX століття, млин Вигдора Варшавського 1894 року, приміщення пошти XIX століття, будинок позавідомчої охорони та житлова споруда початку XX століття, церква Святого Олександра Невського 1847 року побудови.

ІСТОРІЯ

Люди заселяли ці краї ще 150-30 тисяч років тому, в добу раннього палеоліту. Археологічні пам'ятки свідчать про те, що це сталося за 6 тисяч років до Різдва Христового. До V тисячоліття до Р.Х. відноситься поява перших землеробів краю – племен трипільської культури. Ці степи пам'ятають і землеробів антив, аварів чи уличів і кочових кімерійців, скіфів, сарматів, гунів, болгарів, угрів, печенігів, торків, половців, татар. В часи Київської Русі, і аж до XIV століття ці землі були під повною владою кочівників. З XV століття, після падіння Золотої Орди, це «Дике Поле» почали колонізувати українці, терени краю перебували під впливом Війська Запорізького. У ці часи по долинах річок і балок почали виникати козацькі зимівники – передвісники сучасних населених пунктів краю. У XVIII столітті

колонізувати цей край почала влада Російської імперії. Для захисту від українських козаків та нападів кримських татар будувалися великі і малі земляні укріплення. Одне з них – Павловський редут, було закладено 1770 року. Тоді ж на правому березі Чорного Ташлика було збудоване подібне укріплення - Чорноташлицьке. Обидва становили серйозний вузол оборони, навколо них виникли однойменні поселення, які і стали ядром формування сучасного міста Новоукраїнка. Російське володарювання похитнулося лише на початку XX століття під час національно-визвольних змагань українців у 1917-1921 роках, проте влада УНР не втрималася під натиском більшовиків. Далі була ще тривала радянська доба, що завершилася лише у 1991 році проголошенням Україною незалежності.

ПРИРОДА

Територія громади знаходиться на високих степових рівнинах Придніпровської височини. Своєрідним фундаментом цього краю є граніти Українського щита, що залягають зовсім близько, а почасті й проступають на денну поверхню у вигляді плаского каміння чи мальовничих скель по схилах балок і річок. Оскільки вік щита-фундаменту більш ніж солідний – кілька мільярдів років – з часом він піддався руйнуванню, уклавшись мережею розламів і тріщин. Нині у розламах цієї давньої структури протікають невеликі спокійні річки краю: Чорний Ташлик, Грузька, Помічна. Схили цих рік надають прихисток степовим травам, що колись всуціль покривали сумезні рівнини, формуючи своїм щорічним відмиранням надзвичайно родючі ґрунти – знамениті чорноземи.

У межах громади є 4 природоохоронні об'єкти (1 – загальнодержавного значення). Це мальовничий ландшафтний заказник «Войнівський» поблизу Новоолександрівки, комплексна пам'ятка природи «Ташлицькі скелі» біля центру громади, ентомологічний заказник «Явдокимівський», заповідне урочище «Горіхівська балка» біля Воронівки.

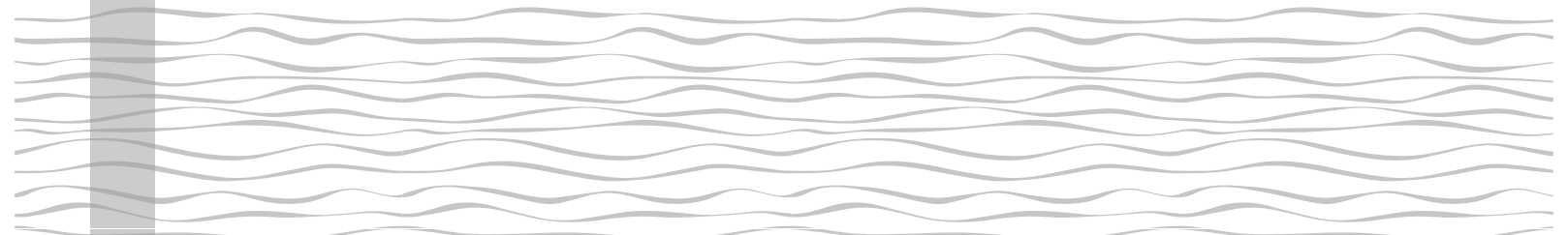

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

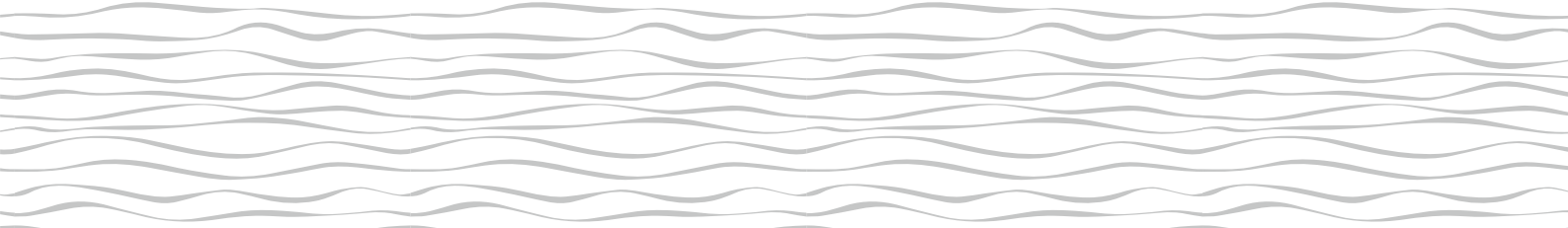

ДОБРЕ

Баштанська об'єднана громада
Бузька об'єднана громада
Галичинівська об'єднана громада
Доманівська об'єднана громада
Кам'яномостівська об'єднана громада
Мостівська об'єднана громада
Олександрівська об'єднана громада
Прибужанівська об'єднана громада

БАШТАНСЬКА ОТГ

 bashtanka.org.ua

Баштанка

22740 осіб

26 населених пунктів

56100, Миколаївська обл., Баштанський р-н,
м. Баштанка, вул. Баштанської Республіки, буд. 38
051 582 71 05

65 км до Миколаєва

11 км до станції «Явкіне»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель «Велес»

Кафе «Христина»
Кафе «Ярославна»
Бар «Каскад»

Солянка
Вареники

ПРИРОДА

Землі Баштанської ОТГ – посушливі степові терени на схилах Причорноморської низовини. Річки тут маловодні, балки – сухі. Плоскі межиріччя Інгулу й Громоклії урізноманітнюють давні кургани та порівняно молоді лісосмуги. Для охорони природи краю створено два заповідні об'єкти місцевого значення – лісовий заказник «Добра криниця» та ландшафтний заказник «Привільний». Найпопулярніші туристичні місця краю – Христофорівський ліс з Аркасовим джерелом і спорудами XVIII-XIX століть та мальовничі береги річки Інгул.

ІСТОРІЯ

Найдавніші людські поселення на теренах громади виникли ще в добу каменю – 10-8 тисяч років тому. Численні археологічні знахідки вказують на те, що ніколи в подальшому ці землі не були безлюдними. Курганий могильник III-I тисячоліття до Р.Х. біля села Костянтинівки є пам'яткою археології національного значення. Виникнення більшості сучасних населених пунктів краю пов'язане із заселенням цих теренів у XVI – XVIII століттях запорозькими козаками та селянами з інших українських регіонів. Переселенцями з Полтавщини та Чернігівщини у 1806 році було засноване й село Полтавка, перейменоване у 1926 році на Баштанку – адміністративний центр громади. У добу визвольних змагань 117-1921 рр Баштанка стала центром спротиву армії Денікіна збройні сили півдня Росії). В історію Української революції ці події увійшли під назвою «Баштанська республіка». З цим краєм пов'язані імена багатьох славетних українців – Г. Довженка, Г. В'язовського, Р. Фощенка та інших. На особливу увагу заслуговує постать Миколи Аркаса - просвітника, письменника, композитора, автора знаменитої «Історії України-Русі». До 1909 року він жив і працював у селі Христофорівка. Про його перебування в цій місцевості також нагадує місцеве «Аркасове» джерело та залишки садиби.

АРХІТЕКТУРА

На території ОТГ є три пам'ятки архітектури місцевого значення: «Новополтавська єврейська агросільхозшкола» (1902, 1927-1928 рр) в селі Андріївка, «Школа єврейського поселення» (кін. XIX ст.) в селі Плющівка та «Садиба Аркаса» (II пол. XIX – поч. XX ст.) в селі Христофорівка. Цікавою є будівля старої кірхи (1880-1890 рр) в селі Шляхове.

БУЗЬКА ОТГ

 buzkagromada.gov.ua

Бузьке

4000 осіб

Бузьке, Таборівка

56541, Миколаївська обл., Вознесенський р-н,
с. Бузьке, площа Центральна, буд. 1

051 343 30 40

117 км до Миколаєва

13 км до станції «Вознесенськ»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель «Тоскана»
Готель «Берізка»
Готель «Хамелеон»
Готель «River Bug»

Кафе «Бар Макс»

Овочеві льодяники

ІСТОРІЯ

Історія цієї степової громади типова для українського Півдня. Від найдавніших часів тут, переважно, мешкали численні кочові народи, що прийшли на зміну давнім скотарським та землеробським археологічним культурам: кімерійці, скіфи, сармати, гуни, печеніги, половці, татари. Падіння в XIV столітті могутньої Золотої Орди відкрило ці землі для колонізації українцями, що згодом сформували сильну козацьку державу від Дніпра до Богу. Землі громади були пограниччям запорожців з Османською імперією. Такий уклад тримався до XVIII століття, доки в цих землях не закріпилися війська, а згодом і урядники Російської імперії. Колонізуючи край, її влада активно надавала місцеві землі російським та європейським поселенцям. Так у 1790 році було засновано й Бузьке. Поволі край наповнився українськими поселенцями з інших земель. Владарювання Російської імперії скінчилося коротким періодом боротьби за національну незалежність у 1917-1921 роках, проте не на користь українців. Була ще тривала радянська доба, що завершилася лише в 1991 році.

ПРИРОДА

Громада охоплює низький лівий берег ріки **Південний Буг** на схилах Придніпровської височини. Природні ландшафти цих місць – теплі й посушливі типчакowo-ковиллові степи перемежовані моводними річками і балками. Разом з тим, територія довкола Бузького є доволі залісненою штучними насадженнями сосни. У геологічній основі цих теренів – кам'яний фундамент з докембрійських гранітів, що місцями виходить на поверхню по долинам у вигляді мальовничих скель. У громаді є три заповідні об'єкти місцевого значення: орнітологічний заказник «Бузький», гідрологічний заказник «Мар'їна роща», геологічна пам'ятка «Виступи граніту біля с.Таборівка».

ГАЛИЦИНІВСЬКА ОТГ

 galycynivska.gromada.org.ua

Галицинове

8421 особа

Галицинове, Лимани, Лупареве, Прибузьке,
Степова Долина, Українка

57286, Миколаївська обл., Вітовський р-н,
с. Галицинове, вул. Центральна, буд. 1

051 268 58 47

29 км до Миколаєва

29 км до станції «Миколаїв»

Для жителів та гостей ОТГ:

Кафе «Мрія»
Кафе «Затишок»
Кафе «Забава»

ІСТОРІЯ

Перші поселенці на цих теренах замалювали розведенням худоби. Носіїв давніх археологічних культур змінили племена кімерійців, скіфів, сарматів, гунів, печенігів, половців, татар (у межах ОТГ є 2 пам'ятки археології місцевого значення). В античні часи, береги Південного Бугу ставали місцями закладання грецьких міст-держав. Найдовше тут владарювали Золота Орда (XII – XIV століття) та Османська імперія (XIV – XVIII століття), на зміну яким прийшли російські війська. У XVIII столітті влада Російської імперії стала незаперечною. Колонізуючи край, її урядники радо надавали місцеві землі російським та європейським цивільним поселенцям, а ще частіше - військовим. Так, у 1801 році було засновано й Голицінове, що отримало назву від прізвища власника – російського князя Голиціна. Владарювання Російської імперії скінчилося коротким періодом боротьби за українську національну незалежність у 1917-1921 роках, проте не на користь українців. Була ще тривала радянська доба, що завершилася лише у 1991 році.

АРХІТЕКТУРА

У межах громади є цікава й надзвичайно рідкісна пам'ятка архітектури місцевого значення – вітряк, збудований у 1900- 1910 роках у селі Лимани.

ПРИРОДА

Землі громади простяглися на лівому березі Південного Бугу, у тих місцях, де ця велична українська ріка впадає в Дніпро. Разом вони формують широкий **Дніпровсько-Бузький лиман**. Обабіч річкових берегів звичні ландшафти сухого степу Причорноморської

низовини – розріджена трав'яниста рослинність на малородючих, а часом і засолених, ґрунтах. Техногенні споруди Миколаївського глиноземного заводу суттєво змінили ці мальовничі ландшафти, надавши їм фантастичних червоно-жовтих кольорів.

ДОМАНІВСЬКА ОТГ

domanivska-gromada.gov.ua

Доманівка

8331 особа

Доманівка, Забари, Зброшкове, Казаринське, Чорталка, Петропавлівка, Олександродар, Сила, Царедарівка, Копані

56401, Миколаївська обл., Доманівський р-н, смт Доманівка, вул. Центральна, буд. 48
051 529 14 94

133 км до Миколаєва

45 км до станції «Вознесенськ»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель
«Благополуччя»

Кафе
«Кармен»

ПРИРОДА

Землі громади охоплюють степове правобережжя Південного Бугу в межах Придніпровської височини. Це посушливий край, до суворих умов якого найбільше пристосувалися трави. Хоча межирічні рівнини нині й віддані під орні землі, проте кам'яністі схили балок і скелясті береги рік все ще порослі степовим різотрав'ям. Скелясті долини – примітна особливість цих теренів. Так на поверхню проступають граніти Українського щита – складові дуже давнього літофундаменту України. Є вони й по долині місцевої маловодної річки Чортали. Природа громади узята під охорону в межах ландшафтного заказника місцевого значення «Пташиний».

ІСТОРІЯ

Історія цієї степової громади типова для українського Півдня. Від найдавніших часів тут переважно мешкали численні кочові народи, що прийшли на зміну давнім скотарським та землеробським археологічним культурам: кімерійці, скіфи, сармати, гуни, печеніги, половці, татари (свідчення тих часів – 19 пам'яток археології місцевого значення, що перебувають під охороною держави). Падіння в XIV столітті могутньої Золотої Орди відкрило ці землі для колонізації українцями, що згодом сформували сильну козацьку державу від Дніпра до Бога. Проте, вже тоді, на захід від річки Бог (тепер – Південний Буг) у степах володарювала Османська імперія, а населяли її переважно татари, молдавани та інші етноси. Такий уклад тримався до XVIII століття, доки у цих землях не закріпилися війська, а згодом і урядники Російської імперії. Колонізуючи край, її влада активно надавала місцеві землі російським та європейським поселенцям. Так у 1802 році було засновано й Доманівку, що виникла на місці невеликого хутора, який став володінням поміщиків Доманівських. Поволі край наповнився українськими поселенцями з інших земель. Владарювання Російської імперії скінчилося коротким періодом боротьби за національну незалежність у 1917-1921 роках, проте не на користь українців. Була ще тривала радянська доба, що завершилася лише в 1991 році.

АРХІТЕКТУРА

Примітною архітектурною пам'яткою місцевого значення є будівля садиби Шишкіна 1900 року побудови, що знаходиться в Доманівці.

КАМ'ЯНОМОСТИВСЬКА ОТГ kamyanomostivska-gromada.gov.ua

Кам'яний Міст

4384 особи

Кам'яний Міст, Катеринка, Петрівка, Кримка, Коломіївка

55232, Миколаївська обл., Первомайський р-н,
с. Кам'яний Міст, вул. Заводська, буд. 1

051 616 23 42

182 км до Миколаєва

Станція «Кам'яний Міст»

ПРИРОДА

Територія громади охоплює землі обабіч звивистої й болотистої долини річки Кодима, неподалік від місця її впадіння в Південний Буг. Ще на початку ХХ століття примітною рисою природи цих степових місць були великі піщані кучугури, що вільно перевівалися вітром. Згодом їх було укріплено сосновими лісами які і нині прикрашають цю місцевість. Найбільший з таких масивів – Катеринівський ліс біля сіл Катеринка і Кримка.

ІСТОРИЯ

Об'єднана територіальна громада займає побузькі землі, що колись були пограниччя кількох держав: Речі Посполитої, Османської та Російської імперій. Разом з тим це було й пограниччя українського Запорозжя. Свідки тих часів – ще збережені степові кургани: могили Чабан, Розкопа та старі церкви. Стратегічне значення мали ці землі і в ХХ столітті: не одне місцеве село мало на своїх околицях бойові стартові позиції шахтно-пускових установок міжконтинентальних балістичних ракет, ліквідованих уже зі здобуттям незалежності.

АРХІТЕКТУРА

На теренах громади є дві пам'ятки архітектури місцевого значення, датовані кінцем ХVІІІ - початком ХІХ століття: комплекс споруд (храм та дзвіниця) Миколаївської церкви в селищі Кам'яний Міст.

МОСТІВСЬКА ОТГ

 mostivska-gromada.gov.ua

Мостове

4295 осіб

Мостове, Веселе, Дворянка, Миколаївка, Першотравнівка, Червона Поляна, Чернігівка, Шевченко, Олександрівка, Грибоносове, Івано-Федорівка, Суха Балка, Іванівка, Ізбашівка, Лідівка

56470, Миколаївська обл., Доманівський район, село Мостове

051 529 41 48

182 км до Миколаєва

20 км до станції «Миколаєве»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель
«Благополуччя»

Кафе
«Україна»

Солянка,
вареники

АРХІТЕКТУРА

На теренах громади, в селі Мостовому, є дві цікаві пам'ятки архітектури: Преображенська церква XIX століття та родинна садиба Ерделі, датована 1872–1882 роками. Це масивна двоповерхова споруда з кованими дворянськими гербами роду Ерделі, у якій розмістилася школа. У селі є й інший будинок, збудований представниками цього роду – одноповерхова споруда з мезоніном, що з 1882 року використовується як лікарня.

ІСТОРІЯ

Територія ОТГ – край, заселення якого почалося щонайменше 4 тисячі років тому, у добу бронзи. У подальші часи ці землі переважно населяли кочові народи степу, аж до витіснення їх силами російських військ у другій половині XVIII століття. Тоді за умовами Яського мирного договору 1791 року від Османської до Російської імперії перейшла велика територія між Південним Бугом і Дністром. Відтоді, для захисту й освоєння цих теренів, російський уряд розпочав їхнє масштабне заселення своїми підлеглими з інших частин імперії. Уже в 1792 році в долині Чичиклії було засновано село Привільне, яке згодом перейменували в Мостове. Значний слід в історії краю залишила родина місцевих дворян Ерделі – землевласників, кілька поколінь яких опікувалися цими землями.

ПРИРОДА

ОТГ розміщена серед степових ландшафтів на межі Подільської височини та Причорноморської низовини, обабіч долини невеликої річки Чичиклії – правої притоки Південного Бугу. Окраса краю – мальовничі сухі балки, в межах яких ще можна побачити типову степову рослинність та тварин. Природа охороняється в межах двох заповідних об'єктів: ландшафтного заказника місцевого значення «Гора» та мальовничого парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Мостівський парк», закладеного Миколою Ерделі на площі 28 гектарів ще в 1882 році. Парк, що нині є заповідним об'єктом загальнодержавного значення, було спроектовано у французькому стилі тих часів – з алеями, ставком і палацом, які збереглися донині.

ОЛЕКСАНДРІВСЬКА ОТГ

 oleksandrivka.org.ua

Олександрівка

9380 осіб

Олександрівка, Веселий Роздол, Трикратне, Воронівка, Трикрати, Актове, Вільний Яр, Зоря

56530, Миколаївська обл., Вознесенський р-н, смт. Олександрівка, вул. Генерала Подзигуна, буд. 208

051 34 33 034

108 км до Миколаєва

3 км до станції «Трикратне»

Для жителів та гостей ОТГ:

Свято
Івана Купала

АРХІТЕКТУРА

Головні архітектурні принади громади знаходяться в селі Трикрати – колишня садиба графа В. Скаржинського (кін. XIX – поч. XX ст.), у якій нині розміщені сільська бібліотека й школа мистецтв та будівля залізничної станції «Трикрати», споруджена 1910 року. Пам'яткою науки і техніки є споруда Олександрівської ГЕС.

ІСТОРІЯ

Десятки археологічних пам'яток, виявлених на Побужжі від Олександрівки до сусідньої Мигії, представляють неперервний хронологічний ряд від палеоліту до часів формування слов'ян. Територія громади – давні запорозькі володіння на межі з Османською імперією, що проходила в цих краях Південним Бугом. Саме як зимівник козаків Бугогардівської паланки на початку XVIII століття і виникла Олександрівська слобода – теперішня Олександрівка. Історія краю надзвичайно тісно пов'язана з постаттю графа Віктора Скаржинського –

місцевого землевласника-новатора, що дав приклад впровадження в сільське господарство багатьох нових (на той час) ідей: поліпшених сівозмін, полезахисного лісорозведення, акліматизації плодкових культур тощо. На своїх землях В. Скаржинський заклав помологічний сад, дендропарк, плодвий сад, виноградник і лісорозсадники. Територія його колишнього маєтку – заповідне урочище місцевого значення «Трикратський ліс», а залишки садиби – місцева пам'ятка архітектури.

ПРИРОДА

Ландшафти території Олександрівської ОТГ — це безкраї степи схилів Придніпровської височини, помережені глибокими кам'янистими балками та каньйоноподібними долинами річок Південний Буг, Арбузинка та Мертвовод. В основі цих теренів — кам'яний фундамент з докембрійських гранітів. Це надійна основа, проте доволі поруйнована в силу свого поважного віку (кілька мільярдів років). Така система тектонічних розламів і тріщин — чудова атракція для туристів. Щороку сотні прихильників активного відпочинку відвідують скелясті схили Південного Бугу та величний Актівський каньйон в долині річки Мертвовод, що має статус геологічного заказника. Глибина ущелини каньйону сягає 50-ти метрів, а площа 250 гектарів. Більшість цікавих природних місцин громади входять до складу національного природного парку «Бузький Гард» з його територіальними складовими: заповідними урочищами «Лабіринт», «Василева пасіка», іхтіологічним заказником «Олександрівський», гідрологічною пам'яткою природи «Джерело» та іншими.

ПРИБУЖАНІВСЬКА ОТГ prybuzhanivska-gromada.gov.ua

Прибужани

8077 осіб

Прибужани, Глюгове, Криворучка, Мартинівське, Вільне, Дмитрівка, Бакай, Новобілоусівка, Рюмівське, Новосілка, Манне, Нове, Очаківське, Тімірязєвка, Вокзал, Андрійчикове, Кам'яна Балка, Яструбинове, Новопрістань

56523, Миколаївська обл., Вознесенський р-н, с. Прибужани, вул. Одеська, 18

051 349 12 10, 051 349 11 36

93 км до Миколаєва

4 км до станції «Вознесенськ»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель
«Венеція»

ПРИРОДА

Прибужанівська ОТГ розташована у степових просторах Причорноморської низовини на правобережжі ріки Південний Буг. Це теплий і посушливий край з мальовничими кам'янистими балками та величними степовими курганами, однак головна окраса цих місць – долина Південного Бугу – широка, розлога і судноплавна. У межах ОТГ є кілька природоохоронних територій місцевого значення: лісовий заказник «Мартинівське» та гідрологічні пам'ятки природи «Джерело села Прибужани» і «Зоряний». Найцікавішим для туристів є великий став на річці Черпалці, відомий як «Озеро Лі». Особливо популярним це місце є серед рибалок.

ІСТОРІЯ

Людські поселення на теренах громади з'явилися щонайменше 4 тисячі років тому, в добу бронзи. У подальші часи цими землями прокочувалися хвилі кочових народів, кожен з яких лишив по собі слід в історії, побуті, культурі. На одному з місцевих курганів, було знайдено кам'яну бабу Х-ХІІ ст. до Р.Х. У добу козацтва, ці краї були пограниччям Запорозжя і

АРХІТЕКТУРА

На території об'єднаної територіальної громади є дві цікаві архітектурні споруди місцевого значення: прекрасна поміщицька садиба Окснерів (потребує серйозної реконструкції), датована II половиною ХІХ – початком ХХ століття та приміщення готелю, спорудженого у 1950 році. Обидві будівлі зроблені з напиленого вапняка і розташовані в селі Тімірязевці.

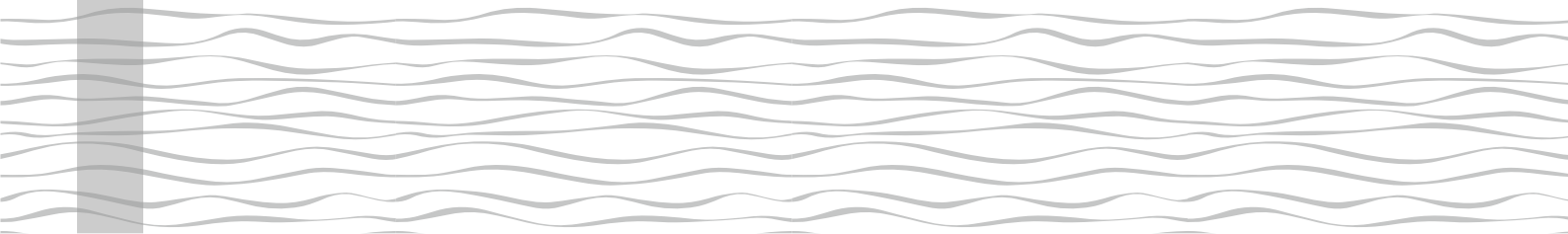
володінь Османської імперії (відлуння тих часів – козацьке поховання початку ХVІІІ століття). У другій половині ХVІІІ століття виникло містечко, що в 1791 році отримало назву Кантакузенка (від прізвища свого засновника – князя Миколи Кантакузена з роду молдавських бояр). Тепер це адміністративний центр громади – село Прибужани.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

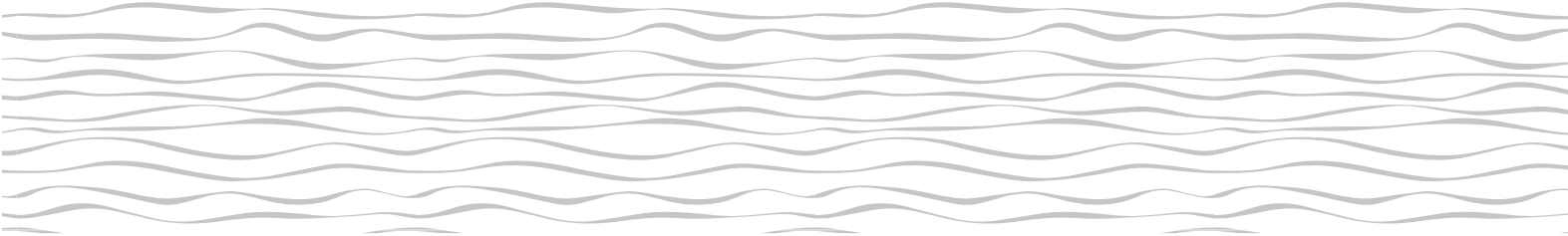

DOBRE

Байковецька об'єднана громада
Великогаївська об'єднана громада
Вишнівецька об'єднана громада
Гусятинська об'єднана громада
Заводська об'єднана громада
Золотопотіцька об'єднана громада
Іванівська об'єднана громада
Микулинецька об'єднана громада
Скала-Подільська об'єднана громада
Скалатська об'єднана громада
Теребовлянська об'єднана громада
Шумська об'єднана громада

БАЙКОВЕЦЬКА ОТГ

 bsr1653.gov.ua

Байківці

6418 осіб

Байківці, Дубівці, Лозова, Курники, Стегниківці,
Шляхтинці, Гаї-Гречинські

47711, Тернопільська обл., Тернопільський р-н,
с. Байківці, вул. Січових Стрільців, буд. 43

035 229 62 24

5 км до Тернополя

5 км до станції «Тернопіль»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель-ресторан
«Байків»

«Галицький замок»
Кафе «За містом»

Дубівецький хліб

Мистецько-культурний
фестиваль
«Серпневі барви»
Культурно-спортивний
фестиваль
«ДзигайБай»

ПРИРОДА

Громада населяє хвилясті лісисті рівнини Подільської височини, що глибоко прорізани неподаляк долиною річки Серет. Ще кілька десятків мільйонів років тому ці простори вкривалися солоними водами великого Сарматського моря, на дні якого осідали органічні рештки, що згодом перетворилися на товщі вапняку. Нині ці білясті породи подекуди проступають на поверхню у вигляді мальовничих скель по долинах річок і балок. На землях громади є три природоохоронні території місцевого значення: ботанічна пам'ятка природи "Дуби братів Місулів" поблизу Байківців, ботанічний заказник "Шляхтинський" біля Гаїв Гречаних та гідрологічна пам'ятка природи "Дубівецькеджерело" біля села Дубівці.

АРХІТЕКТУРА

У межах ОТГ є пам'ятки архітектури місцевого значення: мурована церква Святої Трійці в селі Шляхтинці, зведена в 1674 році; церква Святого Михаїла в Курниках, зведена 1924 року, та величний, нині не діючий **костел XVIII століття в Байківцях**.

ІСТОРІЯ

Археологічні знахідки свідчать про заселення цих країв людьми ще в добу каменю – понад 1 мільйон років тому. У подальшому ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян), проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше, терени теперішньої Байковецької громади були органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Нині свідченням тих часів на теренах громади є 27 пам'яток археології місцевого значення. Після занепаду Русі прийшли часи

належності до складу Галицько-Волинської держави, Великого князівства Литовського і Польського та Речі Посполитої. Саме до періоду Речі Посполитої – 1546 року, належить перша письмова згадка про Байківці, як власність родини Давидовських. У подальшому землі ОТГ перебувають у складі Польщі, Австро-Угорської імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом території знову потрапили під контроль Польщі аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

ВЕЛИКОГАЇВСЬКА ОТГ velykogaiivska-gromada.gov.ua

Великі Гаї

11187 осіб

Великі Гаї, Баворів, Застав'є, Грабовець, Білоскірка, Дичків, Красівка, Козівка, Скоморохи, Прошова, Смолянка, Теофілівка, Товстолуг, Застінка

47722, Тернопільська обл., Тернопільський р-н, с. Великі Гаї, вул. Галицька, 47

035 249 00 98

7 км до Тернополя

Станція «Гаї Великі»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель «Акант»
Готель «Камелот»
Мотель
«Лісова садиба»

Ресторан «Гаїті»
Ресторан
«Гуцульщина»
Ресторан
«На дубах»

День поля

I ІСТОРИЯ

Перша письмова згадка про Великі Гаї датується 1785 роком, проте перші людські спільноти з'явилися на теренах набагато раніше, у часи палеоліту. Віддавна, ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян), проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше ці території були складовою Київської Русі як Галицька земля. На теренах ОТГ є 19 пам'яток археології – свідків

тих часів. Далі були часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. Згодом територія потрапила під польський протекторат, була у складі Австро-Угорської імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність на початку XX століття, тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася під владу Польщі, що тривала в цьому краї аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

A АРХІТЕКТУРА

У межах громади є 4 архітектурні пам'ятки: Йоана Предтечі 1747 року в Баворові (загальнонаціонального значення), церкви Різдва Христового 1900 року в Великих Гаях, Преображенська церква 1803 року в Дичкові, Введенська церква 1780 року в Смолянці. На схід від села Товстолуг є пам'ятка історії та культури України – Козацька могила XVI століття.

ПРИБОДА

Громада знаходиться на хвилястих лісистих рівнинах Подільської височини, що глибоко прорізані неподалік долиною річки Серет. Ще кілька десятків мільйонів років тому ці простори вкривалися солоними водами великого моря, на дні якого осідали органічні рештки, що згодом перетворилися на товщі вапняку. Нині ці білясті породи подекуди проступають на поверхню у вигляді мальовничих скель по долинах річок і балок. До природоохоронних територій громади належать 5 заповідних територій місцевого значення. Це геологічна пам'ятка "Відслонення нижнього девону" поблизу Грабовця, ландшафтний заказник "Наші гаї" біля Великих Гаїв, гідрологічна пам'ятка "Дичківське джерело" біля Красівки, гідрологічний заказник "На куті" між Великими Бірками та Дичковим, ботанічна пам'ятка "Дуб "Товстолугівський" біля Товстолугів.

ВИШНІВЕЦЬКА ОТГ

 vyshnivetska-gromada.gov.ua

Вишнівець

8307 особи

Вишнівець, Бодаки, Бутин, Старий Вишнівець

47313, Тернопільська обл., Збаразький р-н,
смт Вишнівець, вул. Грушевського, буд. 6

035 503 12 63

47 км до Тернополя

16 км до станції «Карначівка»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель
«Панорама»
Мотель
«Гостинний двір»

Бар
«Старий парк»
Бар

«Старий борсук»
Фестиваль
козацької пісні
«Байда»

ПРИРОДА

Землі громади охоплюють високі й хвилясті рівнини Подільської височини, порослі широколистими дубовими, грабовими чи буковими лісами. Ці краї порізані лісистими балками та глибокими долинами річок, найбільша з-поміж яких - Горинь. Ці добре зволожені краї, до великих глибин складені товщами вапняків – свідчень того, що раніше тут було дно моря, води якого вкривали весь довколишній простір ще 23 мільйони років тому. Поруч із межами громади білясті вапняки здіймаються у вигляді мальовничих уступів

Кременецьких гір, що підносяться над рівнинами Малого Полісся. Для збереження цього природного дива створено національний природний парк "Кременецькі гори" – важливий туристичний осередок. Окрім нього, створено ще 3 об'єкти природно-заповідного фонду (1 з них - "Вишнівецький парк" – загальнонаціонального значення). Цікавими є геологічна пам'ятка природи "Місце знахідок решток мамонта" біля Старого Вишнівця та ботанічна пам'ятка "Чайчинецька бучина" біля однойменного села.

АРХІТЕКТУРА

На території громади є 7 пам'яток архітектури (1 загальнонаціонального значення). Усі вони розташовані у Вишнівці: Палацовий комплекс (палац, брами, господарські флігелі, парк) 1640–1720 років, мурований млин (1905 р.), Воскресенська церква (1905 р.), житловий будинок (1905 р.), церква Святої Трійці (1892 р.), монастир кармелітів (XVIII ст.), церква Різдва Пресвятої Богородиці (XVIII ст.).

ІСТОРІЯ

Територія Вишнівецької громади – давні волинські землі, заселення яких розпочалося ще близько 1 мільйона років тому. Ці терени віддавна населяли землеробські племена різних археологічних культур: від трипільців до слов'ян. Відомими були ці краї й кочовим народам: тут пролягали шляхи скіфів, сарматів та угрів. В епоху становлення Київської Русі тут мешкали племена дулібів, а Волинська земля стала органічною складовою першої держави на українських теренах. Відголоском тих часів на теренах ОТГ є 8 пам'яток археології місцевого значення. Після падіння Русі під натиском монголів Вишнівеччина стала частиною Галицько-Волинської держави, згодом - Великого князівства Литовського і Польського (1395 роком датується перша згадка про Вишнівецький замок), Речі Посполитої, Польщі, Австро-Угорської, Російської імперії та СРСР. На короткий час (1918 – 1919 рр), на початку ХХ століття, тут закріпилася українська влада ЗУНР і УНР, проте невдовзі знову повернулися польські урядники, що контролювали цей край до 1939 року. Радянська влада в краї завершилася 24 серпня 1991 року. Відтоді ці волинські терени перебувають у складі відновленої української держави. З територією громади пов'язані життя й діяльність українсько-литовського магната і засновника Запорозької Січі Дмитра «Байди» Вишневецького.

ГУСЯТИНСЬКА ОТГ

 hsr.gov.ua

Гусятин

8341 особи

Гусятин, Вільхівчик, Суходіл, Бондарівка

48201, Тернопільська обл., Гусятинський р-н,
смт Гусятин, вул. Героїв Майдану, буд. 1

035 572 15 28

79 км до Тернополя

Станція «Гусятин»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готельно-ресторанний комплекс «Симфонія»

Піцерія «Лінійний гусак»
Бар «Лісова пісня»
Ресторан «Надзбруччя»
Бар «Діана»
Бар «Ольга»

ПРИРОДА

Землі Гусятинської ОТГ розташовані серед лісистих хвилястих рівнин Подільської височини. Хвилястості цим добре зволужуваним теренам додають численні ріки і струмки, що глибоко вриваються у тіло рівнини. Так відбувається, бо геологічну основу краю становлять вапняки – крихкі породи, сформовані з органічних решток на дні моря, яке кілька десятків мільйонів років тому вкривало усю сучасну Західну Україну. У найбільш мілководній частині цього моря, на його шельфі, протягом тривалого часу сформувався великий бар'єрний риф – нагромадження відмерлих частин водоростей, молюсків, тощо. Коли море зійшло, той риф перетворився на

високе скелясте пасмо, що зараз простягається уздовж кордонів Тернопільської та Хмельницької областей і відоме як Подільські Товтри. Для збереження цього унікального природного феномену створено природний заповідник «Медобори», що розташовується у безпосередньому сусідстві з Гусятинською громадою. Природні багатства краю охороняються в межах кількох заповідних територій місцевого значення, що усі знаходяться в Гусятині: геологічна пам'ятка "Гусятинське відслонення силуру", ботанічна пам'ятка "Куртина вікових дубів", лісове заповідне урочище "Дача "Гусятин", ботанічні пам'ятки "Гусятинські вікові липи" та "Гусятинська тополя".

ІСТОРІЯ

Терени Східної Галичини заселялись людьми ще з часів палеоліту – понад 100 тисяч років тому, коли ці землі замешкували давні мисливці. Потому ці лісові землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян), проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). Нині на території ОТГ три пам'ятки археології місцевого значення: поселення трипільської і черняхівської культур. У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Гусятинської громади, стали органічною складовою Київської Русі як земля Галицька. Далі були часи перебування у складі Галицько-

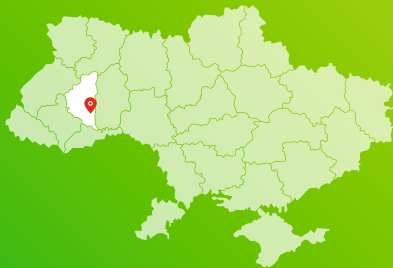
Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. Перша писемна згадка про Гусятину 1431 році, в контексті опису боїв між польськими і литовськими військами. Згодом настали роки у складі Польської держави, Австро-Угорської імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. З 24 серпня 1991 року гусятинська округа в складі відновленої української держави. Уродженцем Гусятини є козацький ватажок і військовий діяч Северин Наливайко.

АРХІТЕКТУРА

Усі архітектурні пам'ятки громади зосереджені в її центрі – місті Гусятин. Це 5 пам'яток загальнонаціонального значення та 6 місцевого рівня. Окрасами міста є церква Святого Онуфрія (XVI ст.), Бернардинський монастир (1610 р.), костел (1610 р.), монастирські келії (1610р.), синагога кінця XVI–XVII століть та інші будівлі.

ЗАВОДСЬКА ОТГ

 zavodska-gromada.gov.ua

Заводське

4490 осіб

Заводське, Угринь

48523, Тернопільська обл., Чортківський р-н,
смт Заводське, вул. Чарнецького, буд. 7

035 522 43 40

77 км до Тернополя

2 км до станції «Шманьківчики»

Для жителів та гостей ОТГ:

Піцерія «Ретро»
Кафе «Стіг»

ІСТОРІЯ

Селище Заводське — наймолодший населений пункт на Тернопіллі, що отримав своє ім'я лише в 1981 році, коли на місці старого хутора Липники було завершено будівництво селища для обслуговування Чортківського цукрового заводу. Водночас це старі землі, що заселялись людьми ще близько 1 мільйона років тому в добу каменю. Пізніше, ці лісисті краї заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян), проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Заводської громади, були органічною складовою Київської Русі як земля Галицька. Далі були часи перебування в складі Галицько-Волинської держави, Великого князівства Литовського і Польського, Речі Посполитої, Польщі, Австро-Угорської імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. З 24 серпня 1991 року землі сучасної громади у складі відновленої української держави.

АРХІТЕКТУРА

На теренах громади, в селі Заводському, є порівняно нова мальовнича церква Зіслання Святого Духа.

ПРИРОДА

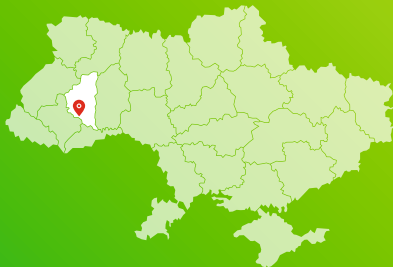
Землі Заводської ОТГ розташовані серед лісистих хвилястих рівнин Подільської височини. Хвилястості цим добре зволужуваним теренам додають численні ріки й струмки, що глибоко врізаються в тіло рівнини. Так відбувається, бо геологічну основу краю становлять вапняки – породи, сформовані з органічних решток на дні моря, яке кілька десятків мільйонів років тому вкривало усю сучасну Західну Україну. Тепер вапнякові товщі розбиті системою розламів і тріщин, у які просочуються вода, формуючи підземні лабіринти знаменитих подільських печер. Вхід до однієї з них, печери Угринь, знаходиться на території ОТГ. Зовсім поруч з територією громади великі порожнини печер Млинки, Оптимістичної, Озерної, Кришталевої, Вертеби та ін. На землях ОТГ знаходяться 4 природоохоронні ділянки місцевого значення: геологічна пам'ятка природи "Стінка Угринська" – крутий схил вздовж ріки Серет від Чорткова до села Угринь; **печера "Угринь"** – геологічна пам'ятка природи в однойменному селі; геологічна пам'ятка "Гравітаційні складки" між селами Синяковим і Угринь; зоологічний заказник "Звіринець-Білецький" між селами Росохач, Бордо і Угринь.

ЗОЛОТОПОТІЦЬКА ОТГ zolotopoticka-gromada.gov.ua

Золотий Потік

10993 особи

Золотий Потік, Рублін, Возилів, Костільники, Миколаївка, Губин, Сокілець, Русилів, Скоморохи, Сновидів, Соколів

48451, Тернопільська обл., Буцацький р-н, смт Золотий Потік, вул. Галицького, буд. 107

035 443 10 42

90 км до Тернополя

18 км до станції «Бучач»

Для жителів та гостей ОТГ:

База відпочинку
«Над стрипою»

Кафе «Монарх»
Ресторан
«Едельвейс»

Фольклорно-
обрядовий
фестиваль
«Купальські
вогні»

ПРИРОДА

Золотопотіцька громада розміщена на рівнинних південних схилах Подільської височини, поблизу тих місць, де вона круто обривається до каньйону ріки Дністер. Ці добре зволожені й лісисті краї надзвичайно почленовані долинами менших річок і балок, що надає Поділля хвилястого вигляду. Найбільша ріка місцевості – звивиста і лісиста Стрипа що тече глибокою каньйоноподібною долиною. Повсюди на поверхню виходять білі вапнякові та червоні пісковикові скелі, нерідко вода струмків формує каскади водоспадів. Родзинкою краю є каскад Русилівських водоспадів у червоних пісковиках девону. Геологічну основу краю становлять породи, сформовані з органічних решток на дні моря, яке кілька десятків мільйонів років тому вкривало усю сучасну Західну Україну. Тепер ці товщі розбиті системою розламів і тріщин, у які просочується вода, формуючи підземні лабіринти знаменитих подільських печер. На теренах громади є 14 природоохоронних територій (13 – місцевого та 1 загальнодержавного значення). Усі вони надзвичайно різноманітні й привабливі для туристів: ботанічні пам'ятки природи – численні старі дуби ; геологічні пам'ятки - "Монастирська скеля", "Рівна скеля" та "Скелі семи джерел"; печера "Жолоби"; гідрологічні пам'ятки природи – мальовничі «Сокілець», **«Русилівські водоспади»** і «Сокілецька колонія чепель». Навіть при такому розмаїтті справжньою перлиною краю є величний каньйон Дністра у межах національного природного парку "Дністровський каньйон".

ІСТОРІЯ

Як свідчать археологічні знахідки (а їх у межах громади 17), терени громади заселялись людьми ще з часів палеоліту – понад 100 тисяч років тому, коли ці землі замешкували давні мисливці. Потому тут сформувалися потужні землеробські культури: від трипільців до слов'ян. Свідчення тому – численні знахідки залишків знарядь праці трипільської культури, що трапляються під час земельних робіт у південно-західній частині селищі та його околицях, біля берегів річки Золота. У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше теперішні терени громади були органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Далі були часи перебування в складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і

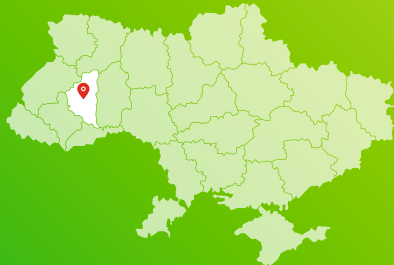
Польського. У 1388 році в тодішніх документах вперше згадується село Загайполе – попередник Золотого Поток (теперішню назву закріплено у 1601 році). Згодом територія потрапила під Польський протекторат, була у складі Австро-Угорської імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність на початку ХХ століття, тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом ці землі повернулися під польську юрисдикцію аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося в 1991 році здобуттям Україною незалежності.

АРХІТЕКТУРА

Архітектура території громади є віддзеркаленням її історії. Візитівка громади – мурований замок XVII століття в Золотому Потокі (пам'ятка архітектури загальнодержавного значення). Місцевий охоронний статус мають низка споруд в Золотому Потокі: замок-палац Потоцьких 1848 року, садиба Скварчинського 1848 року, споруда гуральні XIX століття, костел 1634 року, церква Святої Трійці та її дзвіниця 1897 року, каплиця Ґневошів XIX століття. Крім того, під охороною держави перебувають дерев'яна Свято-Успенська церква 1845 року в селі Губин та дерев'яна Покровська церква XVI століття в Сокільці.

МИКУЛИНЕЦЬКА ОТГ mykulynecka-gromada.gov.ua

Микулинці

8194 осіб

Микулинці, Воля, Конопківка, Кривки, Дворіччя, Заздрість, Ладичин

48120, Тернопільська обл., Тербовлянський р-н, смт Микулинці, вул. Степана Бандери, буд. 11

035 515 12 52

15 км до Тернополя

4 км до станції «Микулинці-Струсів»

Для жителів та гостей ОТГ:

Санаторій
«Медобори»

Паб «Бровар»
«Бровар Pizza»
Торгово-розважальний
диско-клуб «Ольвія»

Микулинцьке
пиво

Микулинцький
краєзнавчий музей

ПРИРОДА

Територія громади знаходиться на широких лісистих просторах Подільської височини, які повсюдно прорізаються глибокими долинами річок і балок. Найбільшими з місцевих рік є Серет та Гнізна, по долинам яких розташувалися більшість міст і сіл краю. Це мальовнича місцевість, оскільки кожна така долина прикрашена вапняковими скелями чи струмками, що утворюють бурхливі каскади. В основі цих хвилястих рівнин – багатокілометрові товщі вапняків, що накопичились у часи, коли усі

західноукраїнські простори вкривали води теплого Сарматського моря. Нині ці товщі пронизані системою тріщин і ущелин, якими стікають підземні води, формуючи таємничі печери. На поверхні ж можуть утворюватися ще більш рідкісні витвори природи – травертинові скелі. У межах громади є дві ботанічні пам'ятки місцевого значення: "Микулинецькі буки" біля Микулинців та степова ділянка "Задрість" біля однойменного села.

АРХІТЕКТУРА

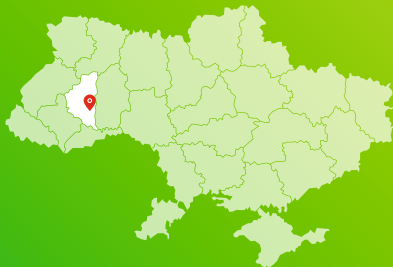
Територія громади багата цікавими архітектурними пам'ятками місцевого та загальнодержавного значення. Національну значимість мають Микулинецький замок XVI—XVIII століть, палац графів Реїв XVIII—XIX століть та Троїцький костел 1761–1779 років в селі Микулинці. Пам'ятками місцевого значення є два микулинецькі житлові будинки XIX й XX століть, церква Святої Трійці 1889 року та старий парк XVII століття.

ІСТОРІЯ

Археологічні знахідки свідчать (а їх на території ОТГ – 17) про заселення цих країв людьми ще в добу каменю – понад 1 мільйон років тому. Надалі, ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян), проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Микулинецької громади стали органічною складовою Київської Русі як земля Галицька. До цього періоду належить перша згадка (1096 рік, у «Повчаннях» Володимира Мономаха) про Микулин (Микулинці) – центр сучасної ОТГ. Далі були часи перебування в складі Галицько-Волинської держави, Великого князівства Литовського і Польського, Речі Посполитої, Австро-Угорської імперії; доба СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. З 24 серпня 1991 року Микулинецька округа в складі відновленої української держави.

ІВАНІВСЬКА ОТГ

 ivanivka.gromada.org.ua

Іванівка

5065 осіб

Іванівка, Ілавче, Глещавка, Сороцьке, Лозівка

48137, Тернопільська обл., Теробовлянський р-н,
с. Іванівка

035 514 73 42

49 км до Тернополя

16 км до станції «Теробовля»

Для жителів та гостей ОТГ:

День поля

АРХІТЕКТУРА

На теренах громади є 2 пам'ятки архітектури, що перебувають під охороною держави і мають загальнонаціональний статус. Такими є церква Святого Іоана Богослова (1852 року) в селі Ілавче та церква Покрови Пресвятої Богородиці (1863 року) в селі Сороцьке.

ПРИРОДА

Територія громади знаходиться на широких лісистих просторах Подільської височини, які повсюдно прорізаються глибокими долинами річок і балок. Це мальовнича місцевість, оскільки долини прикрашені вапняковими скелями чи струмками, що утворюють бурхливі каскади. В основі цих хвилястих рівнин – багатокілометрові товщі вапняків, що накопились тут в часи, коли усі західноукраїнські простори були вкриті водами теплого Сарматського моря. Нині ці товщі пронизані системою тріщин і ущелин, якими стікають підземні води, формуючи таємничі печери. У Сороцькому є єдина природоохоронна територія на теренах громади - "Сороцьке джерело", що має статус гідрологічної пам'ятки природи.

ІСТОРІЯ

Заселення Східної Галичини розпочалося ще 100 тисяч років тому, в добу каменю. Згодом ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян), проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Іванівської громади стали органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Про ті часи свідчать 10 археологічних пам'яток на території ОТГ. Після занепаду Русі були часи перебування в складі Галицько-Волинської держави, Великого князівства Литовського і Польського, Речі Посполитої. Перша згадка про село датована 1576 роком, коли дипломом короля Стефана Баторія було визначено границі Теревовлянських земель. Наступні роки край був у складі Польщі, Австро-Угорської імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. 3 24 серпня 1991 року землі громади у складі відновленої української держави.

СКАЛАТСЬКА ОТГ

 skalatska.gromada.org.ua

Скалат

15400 осіб

Скалат, Поплави, Городниця, Зарубинці, Колодіївка, Панасівка, Криве, Новосілка, Остап'є, Поділля, Хоптянка, Старий Скалат, Полупанівка, Теклівка, Магдалівка, Митниця

47851, Тернопільська обл., Підволочиський р-н, м. Скалат, вул. Грушевського, буд. 2

035 433 16 07

33 км до Тернополя

Станція «Скалат»

Для жителів та гостей ОТГ:

Садиба
«Медовий терен»

Ресторан
«Зорепад»

Меморіальний
музей-садиба
Леся Курбаса

ПРИРОДА

Ще 23 мільйони років тому, ці землі були пологим морським шельфом, у теплих водах якого вирувало життя, а на дні – формувалися потужні бар'єрні рифи. Нині ці рифи продовжують здійматися над хвилястими рівнинами Подільської височини у вигляді мальовничих скелястих пасом, порослих широколистяними лісами. Усі їх знають під назвою **«Товтри»** - як абсолютно унікальний природний витвір, що не має аналогів у світі. Для збереження природних ландшафтів краю створено 8 заповідних територій

місцевого значення: ландшафтний заказник "Свята гора" (с. Полупанівка), загальнозоологічний заказник «Подільсько-Сороцький» (с.Поділля), комплексна пам'ятка природи "Прохова скалка" (с. Колодіївка), комплексна пам'ятка природи "Велике сідло" (с. Полупанівка), геологічна пам'ятка природи "Останці Подільських Товтрів" (с. Новосілка), ботанічні пам'ятки "Дуб "Король" (с. Новосілка) та "Скалатська степова ділянка"(с. Городниця), орнітологічний заказник "Скалатський" в місті Скалаті.

АРХІТЕКТУРА

Архітектурною родзинкою громади є велична середньовічна споруда **Скалатського замку**, збудованого в 1630 році. Нині це пам'ятка архітектури загальнодержавного значення. Крім того, в межах ОТГ є 12 пам'яток місцевого значення: церква 1872 року, кілька житлових будинків та приміщення школи XIX-XX століть у Скалаті; церква Пресвятої Богородиці (1863 р.) в Кривому, церква Святого Луки (1946 р.) в Магдалівці, церква Святого Косми і Дем'яна (1673 р.) в Старому Скалаті та дерев'яна церква Святого Димитрія (1904 р.) в Колодіївці. Донині в Старому Скалаті зберігся й будинок XIX століття, у якому жив актор і режисер Лесь Курбас.

ІСТОРІЯ

Перші людські спільноти на теренах Східної Галичини з'явилися ще близько 1 мільйона років тому в добу каменю. Місцеві археологічні пам'ятки (а їх на території ОТГ є 15) свідчать, що згодом ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян), проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше терени теперішньої Скалатської громади були органічною складовою Київської Русі як земля Галицька. Далі були часи перебування у складі Галицько-Волинської держави, Великого князівства Литовського і Польського та Речі Посполитої. Саме до часів Речі Посполитої – 1512 року, належить перша письмова згадка про Скалат – центр громади. На межі XVI–XVII століть містечко одержало магдебурзьке право й у 1600 році вже почало вважатися самоврядним містом. Потому настав час володарювання цими землями Польщі, Австро-Угорської імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, яка контролювала цей край аж до 1939 року. Зі Скалатом пов'язані життя і творчість Івана Франка, Леся Курбаса, Олександра Кульчицького та багатьох інших відомих людей.

СКАЛА-ПОДІЛЬСЬКА ОТГ

skalapodilska-gromada.gov.ua

Скала-Подільська

10606 осіб

Скала-Подільська, Іванків, Бережанка, Гуштинка, Трійця, Гуштин, Лосяч, Нивра, Залуччя, Турильче, Вербівка

48720, Тернопільська обл., Борщівський р-н, смт Скала-Подільська, вул. Івана Франка, буд. 2

035 415 11 31

120 км до Тернополя

Станція «Скала-Подільська»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель «СВ»
Відпочинковий комплекс
«Тридев'яте царство»

Бар «Ренесанс»
Бар «Перлина»

Скала-Подільський
краєзнавчий музей

Мінеральна вода
«Королівська
скалецька»
з медом

ІСТОРІЯ

Вже близько 1 мільйона років тому, перші людські спільноти з'явилися на теренах Східної Галичини. Віддавна, ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян), проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше, теперішні терени Скала-Подільської громади, були органічною складовою Київської Русі як Галицька земля. Далі були часи перебування у складі Галицько-Волинської держави та Великого князівства Литовського і Польського. Протягом 1360-1370 років було споруджено Скала-Подільський замок. До того-таки XIV століття – 1395 року – належать перші письмові згадки про сучасний адміністративний центр громади. Згодом територія потрапила під Польський протекторат, була у складі Австро-Угорської імперії, СРСР. В часи боротьби за українську незалежність на початку XX століття, тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася під польську юрисдикцію, що тривала в цьому краї аж до 1939 року. Перебування в СРСР завершилося у 1991 році здобуттям Україною незалежності.

АРХІТЕКТУРА

Окрасою громади є пам'ятка архітектури національного значення «Скала-Подільський замок», зведений у 1360-1370 роках. Крім нього, це ще 9 об'єктів місцевого значення: церква Святого Миколая (1882 р.) у якій свого часу брав шлюб Михайло Грушевський; римо-католицький костел Внебовзяття Пресвятої Діви Марії (1719 р.), будинок народного дому (1885 р.), церква Успіння Пресвятої Богородиці (1917 р.) та інші.

ПРИРОДА

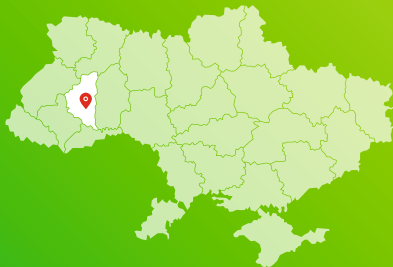
Скала-Подільська громада розміщена на рівнинних південних схилах Подільської височини, поблизу від тих місць, де вона круто обривається до каньйону ріки Дністер. Ці добре зволожені й лісисті краї надзвичайно почленовані долинами менших річок і балок, що надає Поділлю хвилястого вигляду. Найбільша ріка місцевості – знаменитий Збруч, що багато років виконував функції державного кордону. Повсюди на поверхню виходять білі вапнякові скелі, нерідко вода струмків формує каскади водоспадиків. Так відбувається, бо геологічну основу краю становлять вапняки – породи, сформовані з органічних решток на дні моря, яке кілька десятків мільйонів років тому вкривало усю сучасну Західну Україну. Тепер вапнякові товщі розбиті системою розламів і тріщин, в які просочуються вода, формуючи підземні лабіринти знаменитих

подільських печер: Млинків, Оптимістичної, Озерної, Кришталевої, Вертеби та ін. Усі ці місцини – в безпосередній близькості від центру громади. Поруч, іще одне природне диво – скелясті залишки давнього бар'єрного рифу Подільських Товтр. Охорона природних ландшафтів краю здійснюється у межах 6 заповідних об'єктів (2 – загальнонаціонального значення): парк-пам'ятка садово паркового мистецтва «Скала-Подільський парк», ботанічна пам'ятка природи "Подільська бучина в Іванкові", геологічна пам'ятка "Відслонення силуру в Скала-Подільській", ботанічні пам'ятки «Вікові дуби», "Скала-Подільський ясен", "Іванківські липи". Недалеко від меж громади - територія національного природного парку «Подільські Товтри».

ТЕРЕБОВЛЯНСЬКА ОТГ

 terebotg.in.ua

- **Теребовля**
- 30698 осіб
- 26 населених пунктів
- 48100, Тернопільська обл., Теребовлянський р-н, м. Теребовля, вул. Шевченка, буд. 8
- 035 512 14 62
- 32 км до Тернополя
- Станція «Теребовля»

Для жителів та гостей ОТГ:

- Ресторан «Талісман»
- Голубці
- Теребовлянський краєзнавчий музей
Музей майстерня
- Туристично-інформаційний центр

ІСТОРІЯ

Заселення Східної Галичини і Західного Поділля розпочалося ще 100 тисяч років тому, в добу каменю. Згодом ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян) тут проходили шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У VIII – X століттях тут мешкали слов'янські племена білих хорватів. Пізніше ці землі стали органічною складовою Київської Русі як земля Галицька. До цього періоду належить перша згадка (у «Повісті минулих літ») центру сучасної ОТГ, що датується 1097 роком. Це робить Теребовлю одним з найстаріших міст в Україні. Відголоском тих часів на теренах ОТГ є 68 пам'яток археології. Після занепаду Київської Русі були часи перебування у складі Галицько-Волинської держави, Великого князівства Литовського і Польського та Речі Посполитої. Під час перебування у складі Королівства Польського місто 1389 року отримало Магдебурзьке право. Наступні роки край був у складі Польщі, Австро-Угорської імперії, СРСР. У часи боротьби за українську незалежність, тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулася влада Польщі, що контролювала цей край аж до 1939 року. З 24 серпня 1991 року Теребовлянщина у складі відновленої Української держави. Уродженцем Теребовлі є український співак Віктор Павлік та багато інших цікавих особистостей.

Фото: Роман Меленків

ПРИРОДА

Територія громади знаходиться на широких лісистих просторах Подільської височини, які повсюдно прорізаються глибокими долинами річок і балок. Це мальовнича місцевість, оскільки кожна така долина може бути прикрашена вапняковими скелями чи струмками, що утворюють бурхливі каскади. В основі цих хвилястих рівнин – багатокілометрові товщі вапняків, що накопичились тут в часи, коли усі західноукраїнські простори вкривали води теплого Сарматського моря. Нині ці товщі пронизані системою тріщин і ущелин, якими стікають підземні води, формуючи таємничі печери. На землях ОТГ є 18 природоохоронних об'єктів місцевого значення: ботанічний сад "Червона калина" в селі Лошнів, ботанічний заказник "Підгорянський" в селі Підгора, орнітологічний заказник "Романівський" поблизу села Романівка та низка дерев – ботанічних пам'яток.

АРХІТЕКТУРА

Мало яка громада має таку багату колекцію архітектурних пам'яток як Теробовлянська. Тут є 15 споруд національного та 22 пам'ятки місцевого значення. Більшість із них зосереджені в Теробовлі. Це руїни середньовічного Теробовлянського замку (1631 р.), церква Св. Миколи (кін. XVI ст.), монастир кармелітів (1635 р.), костел Успіння Діви Марії (1635 р.), руїни Підгоряньського монастиря (XVI—XVII ст.) та інші. У селі Долина зберігся Троїцький костел 1611–1634 років та замок того ж періоду.

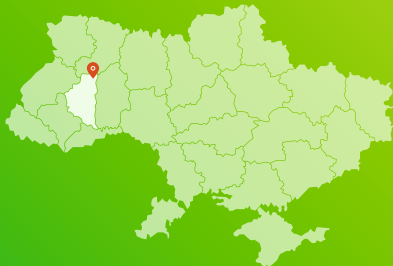

Фото: Роман Маленков

ШУМСЬКА ОТГ

 shumska-gromada.gov.ua

Шумськ

21596 осіб

36 населених пунктів

47100, Тернопільська обл., Шумський р-н,
м. Шумськ, вул. Українська, буд. 59

035 582 11 83

105 км до Тернополя

32 км до станції Лепесівка

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель «Волинь»
Готель «Міраж»

Ресторан «Ніка»
Бар «Діана»
Кафе «Міраж»
Кафе «Інтер»

Шумський районний
краєзнавчий музей
Музей просто неба
«Табір ВО УПА
«Волинь-Південь»

ІСТОРІЯ

Територія півдня Волині давно обжита людьми. Перші сліди їхнього існування на теренах Погорині сягають доби раннього палеоліту (близько 1 мільйона років тому). У подальшому ці лісисті землі заселяли численні землеробські племена (від трипільців до слов'ян). Проходили краєм і шляхи кочових народів (скіфи, сармати, угри). У часи становлення Київської Русі (VIII – X століття) тут мешкали слов'янські племена дулібів. У цей час виникає адміністративний центр громади – місто Шумськ. У 907 році, коли край як Волинська земля був у складі Київської Русі, його назва згадується в "Повісті минулих літ". Нині на території громади перебуває на обліку 75 пам'яток археології місцевого значення: різночасові стоянки первісних людей, давні поселення, старі городища, могильники. Після падіння Русі були часи перебування у складі Галицько-Волинської держави, Великого князівства Литовського і Польського, Речі Посполитої, Польщі, Австро-Угорської імперії та СРСР. У часи боротьби за українську незалежність тут на короткий час (1918 – 1919 роки) закріпилася влада ЗУНР і УНР, проте згодом знову повернулися польські урядники, що контролювали цей край до 1939 року. З 24 серпня 1991 року ці погоринські терени у складі відновленої Української держави.

ПРИРОДА

Територія громади розташована на високих хвилястих рівнинах Подільської височини, порослих широколистими дубовими, грабовими чи буковими лісами з глибокими долинами річок та лісистими балками. Ці добре зволожені краї до великих глибин складені товщами вапняків – свідчень того, що раніше вони були дном моря, води якого вкривали весь довколишній простір ще 23 мільйони років тому. У межах громади білясті товщі вапняків здіймаються у вигляді мальовничих уступів Кременецьких гір, що підносяться над рівнинами Малого Полісся. Для збереження цього природного дива створено **національний природний парк "Кременецькі гори"** – важливий туристичний осередок. Окрім нього, наявно ще близько 30 заповідних об'єктів (3 з них загальнонаціонального значення): лісовий заказник "Суразька дача" біля Андрушівки та Васьківців; ботанічний заказник "Довжоцький", поблизу Башківців та ін. Цікавим є "Суразький дендропарк ім. Дубровинського" в селі Сураж.

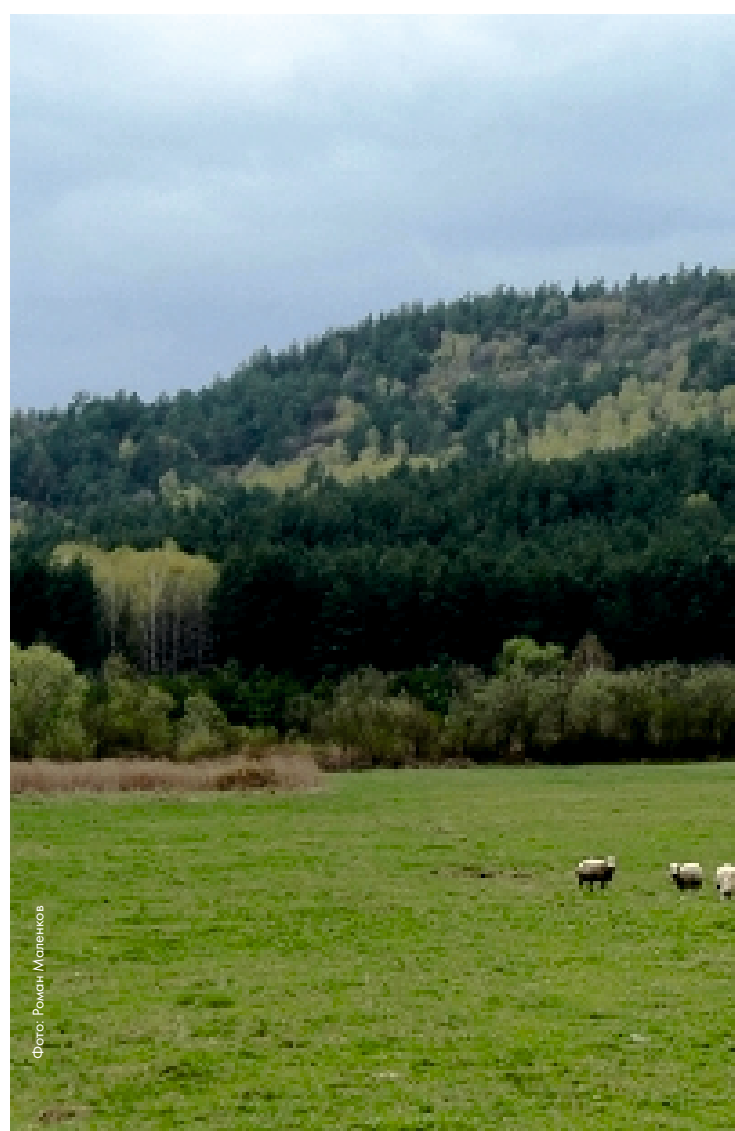

Фото: Роман Матеньков

АРХІТЕКТУРА

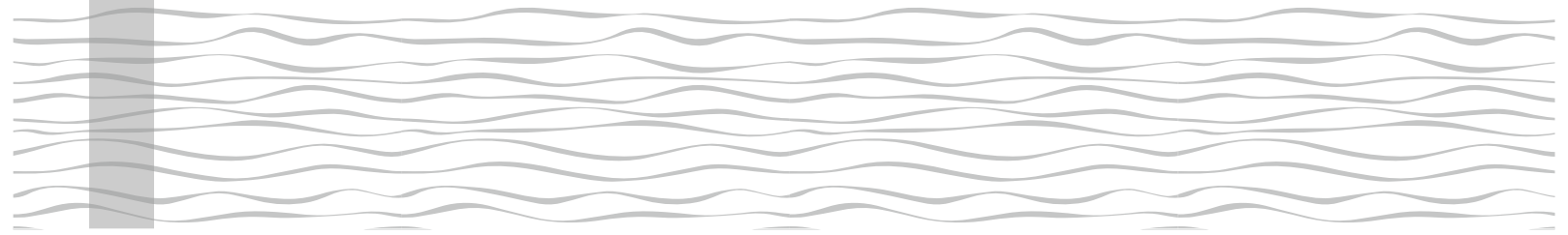
Територія громади надзвичайно багата на пам'ятки архітектури, яких налічується 22 одиниці (у тому числі, 3 з них загальнонаціонального значення). Найціннішими спорудами краю є: **мурована Спасо-Преображенська церква та її дзвіниця в Шумську** (час побудови – 1637-1715 роки) та дерев'яна церква Св. Михаїла в Новоставі, зведена в 1786 році. Окрім 20 церков, під охороною держави перебуває мурована споруда млина, побудованого в XIX столітті в Новоставі.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

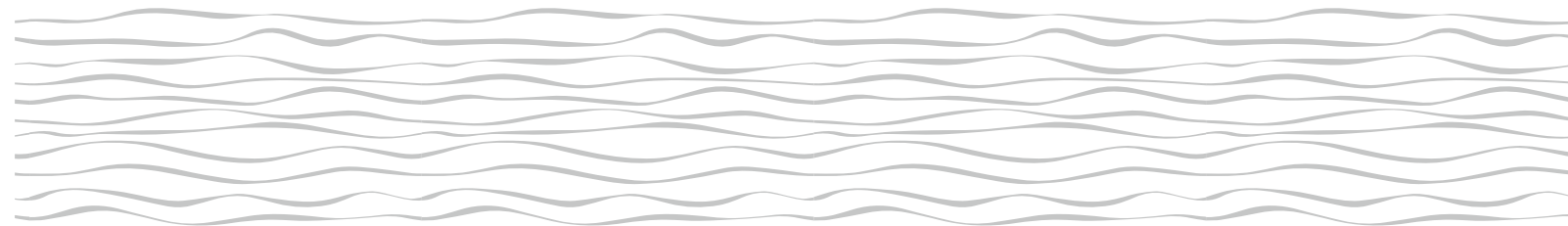

DOBRE

Мереш'янська об'єднана громада
Роганська об'єднана громада
Старосалтівська об'єднана громада

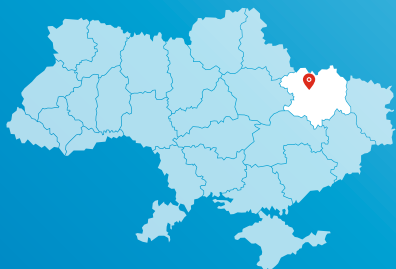

МЕРЕФ'ЯНСЬКА ОТГ

merfyanska.gromada.org.ua

Мерефа

25734 осіб

Мерефа, Селекційне, Утківка, Верхня Озеряна, Кринички, Лелюки, Нижня Озеряна

62472, Харківська обл., Харківський р-н, м. Мерефа, вул. Дніпропетровська, буд. 213

057 748 46 45

25 км до Харкова

Станція «Мерефа»

Для жителів та гостей ОТГ:

Мотель «Прка»

Ресторан «Злато»
Кафе «Смачні історії»
Кафе «Сідонія»

Етно-музей
«Старовинна
українська хата»
Музей бджільництва

«Купальські дні на
Сірковій землі»

ІСТОРІЯ

Територія Слобожанщини почала заселятися першими людськими спільнотами іще в Добу каменю. Свого часу, поблизу Мерефи було виявлено рештки поселення часів неоліту (IV тисячоліття до Р.Х.). Нині у межах громади відомо 6 пам'яток археології місцевого значення. Протягом багатьох тисячоліть, тут мешкали численні землеробські племена (від представників ямної культури та скіфів-землеробів до ранніх слов'ян черняхівської і пеньківської культур чи сіверян). У добу Київської Русі (X-XII століття) терени поблизу Мерефи - це Переяславська земля Русі на межі з половецькими володіннями Хазарського каганату. З XIII століття настали часи володарювання цим краєм Золотою Ордою, яка в середині XIV століття пала під тиском Великого князівства Литовського. Влада литовських князів поширювалася на теперішні землі громади до початку XVI століття, доки вони не перейшли під контроль Московської держави. У XVII столітті настав період заселення краю українцями - вихідцями з Правобережної України, так виникла Слобідська Україна (Слобожанщина). Це період активного заселення краю українцями – вихідцями з Правобережної України. Тоді ж виникло й поселення, яке передувало появі Мерефи. Свій хутір біля теперішньої Мерефи у 1668 році заснував і славетний Іван Сірко. Попри українське населення та численні військові кампанії козаків на ці землі, контроль над ними на довгі роки залишався за владою російської держави. Звідси вона поширювала свій вплив на інші українські землі. Так було і в 1917 – 1921 роках, коли українці вкотре боролися за свою національну державність. Боротьба за незалежність увінчалася успіхом лише наприкінці XX століття, коли було проголошено суверенну українську державу, а 86,33 % населення Харківської області у 1991 році підтримали цей поступ на всеукраїнському референдумі.

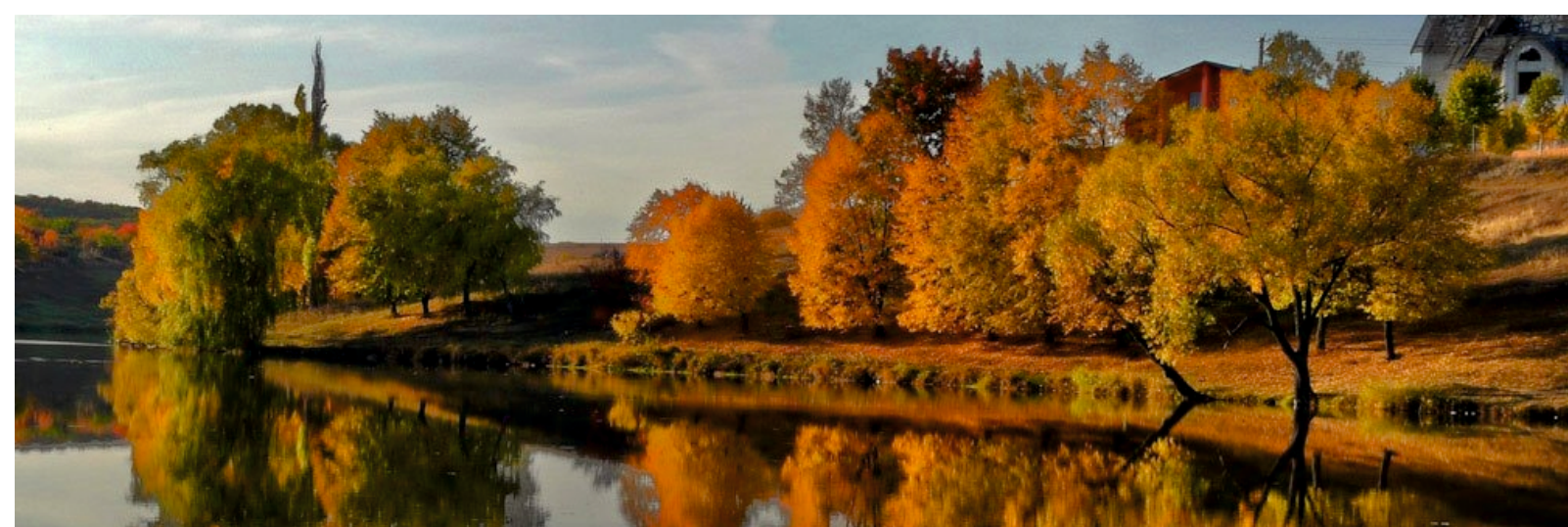

АРХІТЕКТУРА

Пам'яткою архітектури місцевого значення є стара споруда Споживацького товариства (нині - школа) в Мерефі.

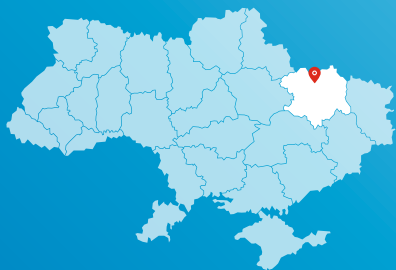
ПРИРОДА

Природа громади це добре зволожені рівнини Придніпровської низовини. Край, де орні землі полів перемежуються великими лісами, а розлогі балки й яри змінюються широкими й залісненими долинами місцевих рік – Мерефи та Мжі. Ріки тут спокійні, а їхні русла звивисті й порослі очеретами.

РОГАНСЬКА ОТГ

 roganska.gromada.org.ua

Рогань

16023 особи

Рогань, Докучаєвське, Пономаренки, Борове, Лелюки, Логачівка, Хроли

62481, Харківська обл., Харківський район, смт Рогань, вул. 1-го Травня, буд. 1

057 740 72 46

7 км до Харкова

4 км до станції «Рогань»

Для жителів та гостей ОТГ:

Кафе «Міф»
Кафе «Каприз»
Кафе «Білий налив»

ІСТОРІЯ

Ще з палеоліту – доби каменю, територія Слобожанщини почала заселятися першими людськими спільнотами – мандрівними мисливцями. Вік найстаріших знахідок тих часів – 300 тисяч років. Загалом у межах громади існує 3 пам'ятки археології місцевого значення. Завдяки їм, і не тільки, відомо, що протягом багатьох тисячоліть тут мешкали різноманітні землеробські племена, заходили кочові народи. Відомі численні докази перебування на Слобожанщині землеробів від ямної культури і скіфів до слов'ян черняхівської і пенківської культур. У добу Київської Русі (X-XII століття), терени поблизу річки Роганки - це Переяславська земля Русі на її межі з половецькими володіннями Хазарського каганату. XIII століття – початок завоювання краю військами Золотої Орди, яка у в середині XIV століття пала під тиском Великого князівства Литовського. Його влада поширювалася на теперішні землі громади до початку XVI століття, допоки вони не перейшли під контроль Московської держави. Це період активного заселення краю українцями – вихідцями з Правобережної України. Тоді ж виникло й поселення – попередник сучасного села Рогань (офіційна дата застужання якого – 1650 рік). Попри українське населення та численні військові кампанії козаків на ці землі, контроль над ними на довгі роки залишався за владою російської держави. Звідси вона поширювала свій вплив на інші українські землі. Так було і в 1917 – 1921 роках, коли українці вкотре боролися за свою національну державність, проте становлення радянської влади в Україні почалося саме з цих країв. Успіх у боротьбі за незалежність настав лише наприкінці ХХ століття, коли було проголошено суверенну українську державу, а 86,33 % населення Харківської області у 1991 році підтримали цей поступ на всеукраїнському референдумі.

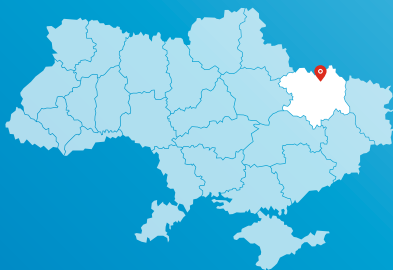
ПРИРОДА

Землі громади – то рівнинний лісостеповий край на тлі Придніпровської низовини. Це місцевість, де протікають спокійні й звивисті ріки, що подібно до місцевої Рогані рано чи пізно впадають у величний Сіверський Донець. Обабіч рік, на місці колись цілинних степів, тепер розкинулись орні землі, проте збереглося немало крупних лісових масивів. Саме вони є основою природно-заповідного фонду громади. Основними заповідними об'єктами є територія загальнодержавного значення – **дендрологічний парк Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва** в селі Рогань. Місцевий охоронний статус мають ботанічний заказник “Рязанова балка” та пам'ятка природи “Лісосмуга № 65” поблизу Роганя.

СТАРОСАЛТІВСЬКА ОТГ

stsaltiv.gov.ua

Старий Салтів

8779 особи

Старий Салтів, Березники, Металівка, Зарічне, Гонтарівка, Дідівка, Паськівка, Радькове, Середівка, Томахівка, Широке, Профінтерн, Кирилівка, Москалівка, Погоріле, Молодова, Хотімля, Перківка, Шестакове, Федорівка

62560, Харківська обл., Вовчанський р-н
смт Старий Салтів, вул. Перемоги, буд. 15

057 416 12 76

44 км до Харкова

28 км до станції «Вовчанськ»

Для жителів та гостей ОТГ:

«Costa Brava»,
«Soich Park»,
«Хуторок»,
«Парус Максія»,
«Дача в Старому Салтові»,
«Дружба»,

«Салтівський вогник»
«Чарівниця», «Зустріч»,
«Санта Барбара»,
«Конан», «Власов»

Кавуни, сири,
медовуха

Історико-археологічний
музей-заповідник
"Верхній Салтів"
ім. В.О. Бабенка

ІСТОРІЯ

Перші люди, мандрівні мисливці, палеоліту почали заселення сучасної Слобожанщини ще 300 тисяч років тому, в добу каменю (таким є вік найстаріших знахідок тих часів – крем'яних знарядь для полювання). Загалом, на теренах громади є 21 пам'ятка археології місцевого значення, що до певної міри дозволяє реконструювати найдавнішу історію краю. Як тепер відомо, протягом тисячоліть тут мешкали різноманітні землеробські племена, заходили кочові народи. Поряд з пам'ятками осілих слов'янських племен, на території Слобожанщини відомі і пам'ятки сармато-аланських кочових скотарських племен, що рухалися зі сходу. Найбільш відомою пам'яткою аланів є добре укріплене городище та могильник VIII – X століть по Р.Х. відкрите біля села Верхній Салтів. У добу Київської Русі (X-XII століття) терени поблизу Сіверського Донцю - Переяславська земля Русі на її межі з половецькими володіннями Хазарського каганату. XIII століття – початок завоювання краю військами Золотої Орди, яка в середині

XIV століття пала під тиском Великого князівства Литовського. Його влада поширювалася на теперішні землі громади до початку XVI століття, доки вони не перейшли під контроль Московської держави. Це період активного заселення краю українцями – вихідцями з Правобережної України, зокрема й Старого Салтова, датою виникнення якого вважають 1705 рік. Тоді з Салтова (тепер Верхній Салтів) за грамотою Петра I було переселено українських козаків (670 переселенців з-за Дніпра). Вони оселилися вздовж Дінця і заснували слободу Нижній або Новий Салтів, який у цьому ж столітті було перейменовано на Старий Салтів. Попри українське населення та численні військові кампанії козаків на ці землі, контроль над ними на довгі роки залишався за владою російської держави. Звідси вона поширювала свій вплив на інші українські землі. Так було і в 1917 – 1921 роках, коли українці вчергове боролися за свою національну державність, проте становлення радянської влади в Україні почалося саме з цих країв.

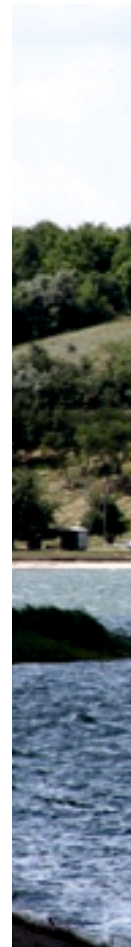
АРХІТЕКТУРА

Цікавими архітектурними об'єктами території громади є будівля лікарні початку XIX століття та споруда будинку культури (1935-36 років) в Кирилівці. Під охороною держави перебувають руїни Богоявленської церкви 1905 року в селищі Молодова.

ПРИРОДА

Хоч терени громади й знаходяться у смузі лісостепових ландшафтів Придніпровської низовини, проте, це переважно край могутніх широколистяних лісів, що тягнуться уздовж широкої долини найбільшої ріки Східної України – **Сіверського Дінця**. Ця велика ріка збирає води з менших річок українського Сходу, що стікають схилами сумежних Середньоруської височини та Донецького кряжу. У межах громади, води ріки

підпружені греблею великого Печенізького водосховища – джерела водопостачання для населення Харкова та його господарських об'єктів. На землях громади є 4 об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення: ландшафтні заказники “Новодонівський” і “Соколята”, лісовий заказник “Старосалтівський” та заповідне урочище “Пивне”.

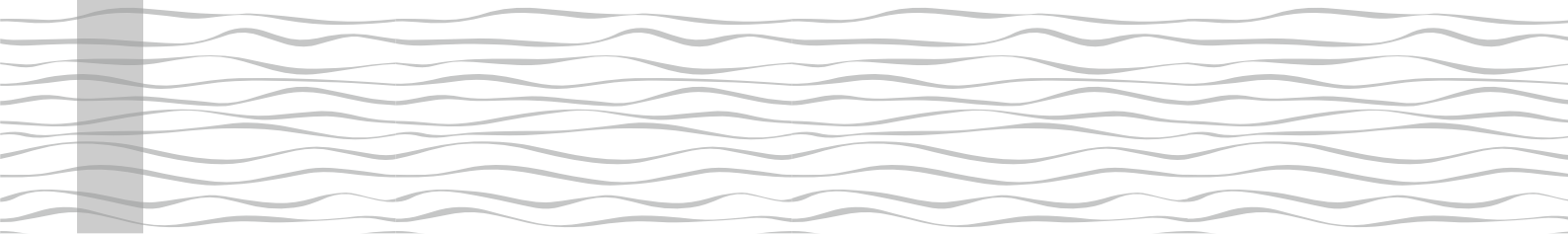

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

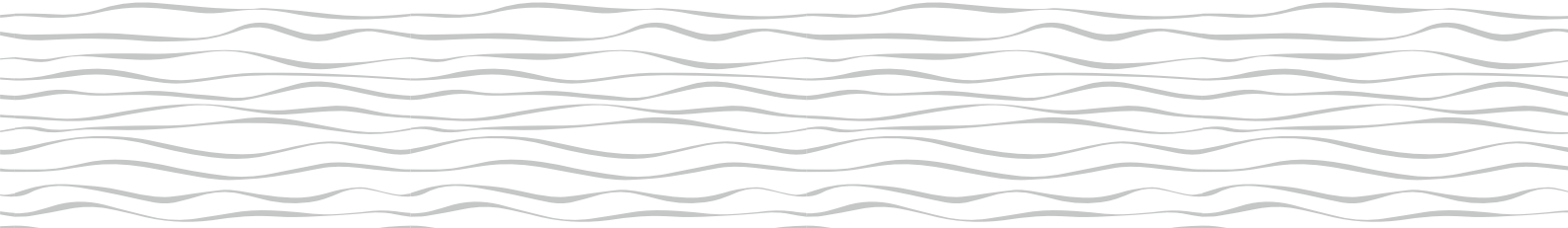

DOBRE

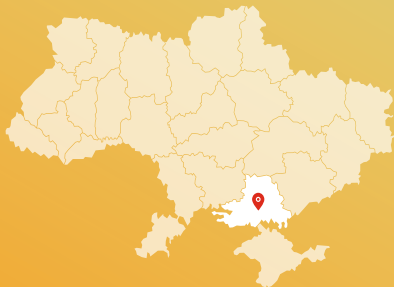
Асканія-Нова об'єднана громада
Кочубеївська об'єднана громада
Музиківська об'єднана громада
Присиваська об'єднана громада
Чаплинська об'єднана громада

АСКАНІЯ-НОВА ОТГ

askaniya-nova.gromada.org.ua

Асканія-Нова

7444 особи

Асканія-Нова, Іллінка, Комиш,
Молочне, Новий Етап, Питомник, Маркеїв,
75230, Херсонська обл., Чаплинський р-н,
смт Асканія-Нова, вул. Соборна, буд. 28

055 386 12 33

147 км до Херсона

76 км до станції «Новоолексіївка»

Для жителів та гостей ОТГ:

Готель «Канна»

«Канна»
«Канна»
(біля заповідника)
«Уют»
«У Каті»

Фото: Роман Маленків

ІСТОРІЯ

На теренах, де нині знаходиться ОТГ, перші людські поселення виникли ще в добу каменю – 20-12 тисяч років тому. Переважно, ці неосаяні сухі степи населяли народи, основою господарства яких було розведення худоби. Від найдавніших часів тут мешкали, змінюючи й доповнюючи один одного, племена кімерійців, скіфів, сарматів, печенігів, половців, татар. Цими краями проходили торгівельні й військові маршрути, що поєднували їх з іншими українськими землями. Після падіння Османської імперії й Кримського ханства, що від XV століття контролювали ці землі, у XVIII столітті на причорноморських теренах закріпилась влада Російської імперії. Колонізуючи край, її урядники радо надавали місцеві землі російським та європейським поселенцям. Так, біля старого села Чаплі у 1841 році виріс хутір німецького герцога і колоніста Ф. Ангальт-Кетен-Плесьського – Асканія-Нова. Проте найбільший слід в історії місцини, залишив рід іншого її власника, заводчика овець та засновника всесвітньо відомого парку – Фрідріха Фальц-Фейна.

Фото: Роман Маленків

АРХІТЕКТУРА

Прикрасами громади є **колекція кам'яних «баб»** - половецьких скульптур IX-XIII століття, що зібрані на території Асканії-Нова і є пам'ятками археології національного значення. Крім того, в околицях Асканії-Нова та Іллінки збереглися два кургани, датовані II тисячоліттям до Р.Х., і є кілька будинків доби німецьких колоністів.

ПРИРОДА

Територія громади розміщена на надзвичайно плоских, маловодних і посушливих степових теренах Причорноморської низовини. Подекуди рельєф цих місць степові западини – поди і блюдця. У них затримуються води після опадів чи танення снігу, вони є гарними пасовищами. На окраїні такого утворення – Великого Чапельського поду виникло поселення Чаплі (тепер Асканія-Нова), а в його серединній частині зберігся цілинний типчаково-ковилловий степ – серцевина **природного біосферного заповідника «Асканія-Нова» ім. Ф. Е. Фальц-Фейна**. У заповіднику збережено надзвичайне біотичне різноманіття: членистоногі (не менше 1155 видів), земноводні і плазуни (7 видів), ссавці (18 видів). У різні пори року тут пролітають птахи (понад 270 видів), з яких 107 видів залишаються на гніздування. Крім того, тут ростуть вищі рослини (478 видів). Крім заповідника, створено зоопарк, дендрологічний та орнітопарк, загальнозоологічний заказник місцевого значення «Асканійський».

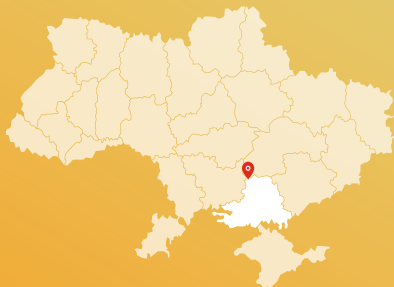

КОЧУБЕЇВСЬКА ОТГ

kochubeevska-gromada.com.ua

Кочубеївка

3155 осіб

Кочубеївка, Микільське, Світлівка, Заградівка, Орлове, Наталине, Новобратське, Петрівське, Рівнопілля, Пригір'я, Кам'янка, Краснівка, Розівка, Свободне

74012, Херсонська обл., Високопільський р-н, с.Кочубеївка, вул.Арташатська 76

097 716 25 04

154 км до Херсона

31 км до станції «Високопільля»

Для жителів та гостей ОТГ:

Кафе
«Міні Парк»

«Кочубеївський чай»

ПРИРОДА

Територія Кочубеївської громади обіймає рівнинні північні схили Причорноморської низовини. Це теплий і трохи посушливий степовий край, до суворих умов кого найкраще пристосовані трави. На жаль, ареали їх природного існування скорочуються на користь сільськогосподарських

ІСТОРІЯ

Археологічні знахідки в степах уздовж Інгулу й Інгульця свідчать про те, що люди здавна оселилися в цих крах, вочевидь з палеоліту. Мисливців Доби каменю поволі змінили скотарі пізніших епох. Степові межиріччя найкраще підходили для ведення кочового скотарства: віддавна сюдою переміщувалися та поперемінно змінювали один одного племена середньостогівської культури, кіммерійці, скіфи, сармати, уличі, печеніги, половці, татари. Свідчення тому – величні кургани й могильники краю. Загалом на теренах громади є 10 пам'яток археології місцевого значення. Землероби, природно тяжіли до більш зволжуваних рік та лісистих місць

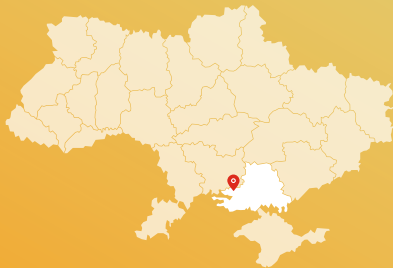
рослин, проте і нині їх вдосталь по схилам сухих балок та долинам спокійних степових рік. Найбільша річка громади – мальовничий **Інгулець**, на правобережжі якого й розташована ОТГ.

на півночі України. Від останніх десятиліть XV століття господарями степів на кілька століть стають козаки, що знову наповнили їх життям. Падіння козацької держави, Османської імперії та Кримського ханства, завершилося потрапленням цих місць у XVIII столітті під владу Російської імперії. Наново колонізуючи край, її урядники радо надавали місцеві землі російським та європейським поселенцям, переміщували сюди мешканців інших українських територій. До цього часу відносять і дату заснування колонії Тіге, закладену німецькими переселенцями. Теперішню назву - Кочубеївка, поселення отримало 1915 року.

МУЗИКІВСЬКА ОТГ

 muz-rada.com.ua

- **Музиківка**
- 3815 особа
- Музиківка, Висунці, Загорянці, Східне
- 75023, Херсонська обл., Білозерський р-н, с. Музиківка, вул. 40-річчя Перемоги, буд. 35
- 055 475 63 86
- 17 км до Херсона
- 17 км до станції «Херсон»

Для жителів та гостей ОТГ:

ПРИРОДА

Музиківська ОТГ розміщена серед сухих степових ландшафтів Причорноморської низовини між гірлами великих українських рік: Південного Бугу і Дніпра. Це посушливі рівнинні терени, пере межовані западинами подів і степових блюдець та долинами маловодних рік і балок.

Перші сліди перебування людей на теренах, що нині входять до складу ОТГ, відносяться ще до доби каменю – 20 -12 тисяч років тому. Від найдавніших часів тут мешкали, змінюючи й доповнюючи один одного, племена кімерійців, скіфів, сарматів, печенігів, половців, татар. Свідчення тому – численні археологічні артефакти, знайдені на території громади: кам'яна сокира доби бронзи, скарби істрійських монет, залишки скіфського поселення і величні кургани обабіч сіл. Цими краями проходили торговельні й військові маршрути, що поєднували їх з іншими українськими землями. На теренах громади є дві пам'ятки археології місцевого значення: кургани біля сіл Загорянівка і Музиківка, датовані III тисячоліттям до Р. Х. Уродженцями Музиківки є українські актори театру і кіно **Поліна Куманченко** та **Григорій Плужник**.

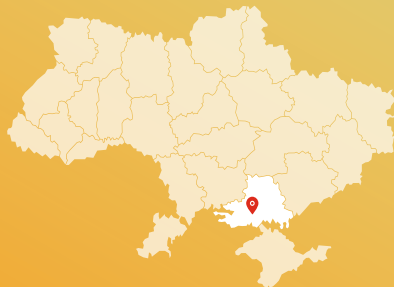
АРХІТЕКТУРА

Найцікавішими архітектурними спорудами на теренах громади є **Свято-Покровський чоловічий монастир** в Музиківці та **катакомби** села Висунці.

ІСТОРИЯ

ПРИСИВАСЬКА ОТГ grygorivska-gromada.gov.ua

Григорівка

5824 особи

Григорівка, Іванівка, Павлівка,
Нововолодимирівка, Строганівка

75240, Херсонська обл., Чаплинський р-н,
с. Григорівка, вул. Пушкіна, буд. 20

055 385 33 31

135 км до Херсону

135 км до станції «Херсон»

Для жителів та гостей ОТГ:

Зелені садиби:
«Сиваські
вечорниці»
«Два лебеді»
«Гостинний двір»
«Щаслива садиба»
«Надія»

Фестиваль
«Купальські зорі»

ПРИРОДА

Землі ОТГ займають найпівденнішу частину Причорноморської низовини – Присивашся – сухі степи поблизу **озера Сиваш (Гниле Море)** – системи мілководних заток Азовського моря з надзвичайно гіркою і солоною водою та цілющими грязями. Солоність місцевої води в Сиваші сягає 260 ‰, улітку температура його вод становить від +20 до +32 °С. На території громади, біля села Григорівка, є так зване **Лемурійське озеро** – водойма з цілющою водою рожевого кольору, на берегах якої щороку збираються тисячі туристів.

АРХІТЕКТУРА

На теренах громади є римо-католицький костел Святого Григорія, збудований у 1890 році. Крім того, 6 кочівницьких курганів, датованих II тисячоліттям до Р. Х., в околицях сіл Іванівка, Григорівка, Нововолодимирівка, Стrogанівка та Павлівка. Усі вони є пам'ятками археології місцевого значення.

ІСТОРІЯ

На території громади є пам'ятка археології загальнонаціонального значення «Нововолодимирівка II» — стоянка давніх людей доби каменю. Час її виникнення і формування — 1,5 млн — 10 тис. років до Р. Х.

ЧАПЛИНСЬКА ОТГ

chaplynska-gromada.gov.ua

Чаплінка

15982 осіб

Чаплінка, Нове, Червоний Яр, Балтазарівка, Морозівка, Рачівка, Кучерявоволодимирівка, Кудряве, Магдалинівка, Андріївка, Чорна Долина, Першокостянтинівка, Скадовка, Білоцерківка, Червона Поляна, Новий Гай

75200, Херсонська обл., Чаплинський р-н, смт Чаплинка, вул. Паркова, буд. 40

055 382 15 41, 055 382 14 65

117 км до Херсона

16 км до станції «Каланчак»

Для жителів та гостей ОТГ:

«Таврія»

«Людмила»
«Імперіал»
«Галант»

Чаплинський
районний
краєзнавчий
музей

ПРИРОДА

Фото: Сергій Клименко

Чаплинська ОТГ розміщена серед сухих степових ландшафтів Причорноморської низовини. Це м'якотрава південні рівнини, перемежовані западинами подів і степових блюдць. У таких місцях збираються й затримуються води після опадів чи танення снігу, вони є гарними пасовищами. Поблизу таких місцин завжди селилися люди. На окраїні такого утворення – **Великого Чапельського поду** - й розташована Чаплинка. Там же, у місці, де зберігся найбільший в Європі масив типчакково-ковилового степу, створено всесвітньо відомий біосферний заповідник «Асканія-Нова» ім. Ф. Е. Фальц-Фейна.

ІСТОРІЯ

Історія території Чаплинської ОТГ типова для українського степового Причорномор'я. Перші сліди перебування людей на цих теренах відносяться ще до доби Каменю – 20-12 тисяч років тому. Після падіння Османської імперії й Кримського ханства, що від XV століття контролювали ці землі, у XVIII столітті на причорноморських теренах закріпилась влада Російської імперії. Колонізуючи край, її урядники радо надавали місцеві

АРХІТЕКТУРА

Територія громади небагата на архітектурні об'єкти, проте справжньою візитівкою цих місць є насипи степових курганів, які залишили по собі кочові народи, що замешкували ці землі. На території ОТГ є 10 пам'яток археології місцевого значення – курганів тисячолітнього віку.

землі російським та європейським поселенцям. Часом сюди тікали козаки, рятуючись від нової влади. Також на ці землі виселяли людей «небажаних», як-от бунтівних селян з села Турбаї на Полтавщині в 1794 році. Так, наприкінці XVIII століття виникла теперішня Чаплинка. Уродженцем Чаплинки є український поет і драматург Микола Куліш – яскравий представник тієї генерації митців, яку пізніше назвали «розстріляним відродженням»

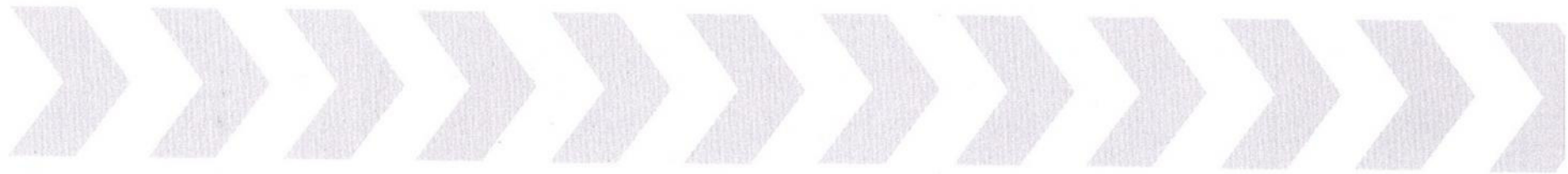
УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- - центр громади;
- - кількість населення громади;
- - населені пункти, що входять до складу громади;
- - поштова адреса громади;
- - контактний телефон громади;
- - відстань до обласного центру;
- - найближча залізнична станція;
- - заклади розміщення туристів на теренах громади;
- - заклади харчування на теренах громади;
- - музеї в межах громади;
- - фестивалі, що проходять на теренах громади;
- - унікальні продукти і страви громади.

Бузькою об'єднаною громадою
Васильківською об'єднаною громадою
Великогаївською об'єднаною громадою
Вербківською об'єднаною громадою
Верхнянською об'єднаною громадою
Вишнівецькою об'єднаною громадою
Галицинівською об'єднаною громадою
Гречаноподівською об'єднаною громадою
Гусятинською об'єднаною громадою
Доманівською об'єднаною громадою
Заводською об'єднаною громадою
Зеленодольською об'єднаною громадою
Золотопотіцькою об'єднаною громадою
Іванівською об'єднаною громадою
Кам'яномостівською об'єднаною громадою
Кочубеївською об'єднаною громадою
Маловисківською об'єднаною громадою
Матеївецькою об'єднаною громадою
Мереф'янською об'єднаною громадою
Микулинецькою об'єднаною громадою
Мирівською об'єднаною громадою
Могилівською об'єднаною громадою
Мостівською об'єднаною громадою
Музиківською об'єднаною громадою
Нижньовербізькою об'єднаною громадою
Новоолександрівською об'єднаною громадою
Новоукраїнською об'єднаною громадою
Олександрівською об'єднаною громадою
Печеніжинською об'єднаною громадою
Покровською об'єднаною громадою
Прибужанівською об'єднаною громадою
Присиваською об'єднаною громадою
Роганською об'єднаною громадою
Скала-Подільською об'єднаною громадою
Скалатською об'єднаною громадою
Слобожанською об'єднаною громадою
Софіївською об'єднаною громадою
Старобородчанською об'єднаною громадою
Старосалтівською об'єднаною громадою
Теребовлянською об'єднаною громадою
Царичанською об'єднаною громадою
Чаплинською об'єднаною громадою
Шумською об'єднаною громадою

У співпраці з:

Апостолівською об'єднаною громадою
Асканіє-Нова об'єднаною громадою
Байковецькою об'єднаною громадою
Баштанською об'єднаною громадою
Білоберізькою об'єднаною громадою
Більшівцівською об'єднаною громадою
Бобринецькою об'єднаною громадою

DOBRE

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ - ЦЕ

